

DUHOVNO v ŽIVLJENJE

599641

1937

1937

LA VIDA ESPIRITUAL
A VIDA ESPIRITUAL
THE SPIRITUAL LIFE

LETO V AÑO
JANUAR 1937
BUENOS AIRES

KOLEDAR ZA JANUAR 1937.

- 1 P **NOVO LETO. OBREZ. GOSPOD.**
 2 S Makarij Aleksandrijski, op.; Izidor.
 3 N **PO NOVEM LETU. IME JEZUSOVO.**
 Genoveža, devica; Antér, papež.
 4 P Tit, škof; Angela Folinjska, vd.
 5 T Telesfor, mučenec; Emilijana, dev.
 6 S **SVETI TRJE KRALJI. RAZGL. G.**
 7 Č Valentin (Zdravko), škof; Teodor.
 8 P * Severin, opat; Teofil, mučenec.
 9 S Julijan in B., mučenca; Peter, škof.
 10 N **1. PO RAZGL., SVETA DRUŽINA.**
 Viljem, škof; Agaton, papež.
 11 P Higin, papež; Pavlin Oglejski, škof.
 12 T Alfred, opat; Arkađij, mučenec.
 13 S Veronika Mil., devica; Juta.
 14 Č Hilarij, e. uč.; Feliks (Srečko) Nol.
 15 P * Pavel, puščavnik; Maver, opat.
 16 S Marečel, papež; Berard in tov. muč.
 17 N **2. PO RAZGLAŠ. GOSPODOVEM**
 Anton, puščavnik; Marijan, muč.
 18 P **Sv. Petra stol v Rimu.** Priska, dev.
 19 T Marij in tov., mučenec; Knut, kr.
 20 S Fabijan in Sebastijan, mučenca.
 21 Č Neža (Janja), devica, mučenica.
 22 P * Vinenej in Anastazij, mučenca.
 23 S **Zaroka Marije Device.** Rajmund P.
 24 N **PRVA PREDPOSTNA NEDELJA.**
 Timotej, škof; Evgenij, mučenec.
 25 P Spreobrnjenje Pavla; Ananija, muč.
 26 T Polikarp, škof; Pavla, vdova.
 27 S Janez Zlatousti, cerkveni učnik.
 28 Č Prikazanje Nče; Rogerij in tov., m.
 29 P * Francišek Saleški, cerkv. učnik.
 30 S Martina, dev., muč.; Hiacinta, dev.
 31 N **DRUGA PREDPOSTNA NEDELJ**

3. Jezusu dajo ime. (Lk 2, 21.)
 10. Ivnajstletni Jezus v templju. (Lk 2, 42—52.)
 17. O ženitini v Kani Galilejski. (Jan 2, 1—11.)
 24. O delavcih v vinogradu. (Mt. 20, 1—16.)
 31. Priljika o scjaveu in smennu. (Lk 8, 4—15.)
 Sonce stopi v znamenje vodnarja dne 20. ob 12. uri 2 minuti.

Cerkveni vestnik

Božič Polnočnica na Paternalu, ob 10 h maša na Avellanedi,
 večernice ob pol 5 na Paternalu.

27. dec.: Maša na Paternalu, Večernice na Avellanedi.

Novo leto: Maša ob 10 h na Avellanedi.

3. jan.: Maša na Saavedri ob pol 11 h. Večernice na Paternalu.

10. jan. Maša na Avellanedi, Večernice na Paternalu.

17. jan. Maša na Paternalu. večernice na Saavedri.

24. jan.: Maša na Paternalu, Večernice na Avellanedi.

31. januara na Paternalu maša in večernice.

Na Paternalu je slov. služba božja na Av. del Campo 1653.

Na Avellanedi Manuel Estevez 630. Na Saavedri Av. del Tejar 4201,

Donado.

SV. KRST so prejeli:

Lojk Oskar Vincenc, Luznik Beatrika in Nelida Kavčič.

Okrog vogla pojdemo

(Božični spomini)

Kako smo jo ubirali domov iz šole oni dan! Trap, trap, trap, je pela Poldetova torba — saj ni bila bogve kaj tista torba Poldetova, a bila je pač drugačna od Janezkove, — na konceh lesena, sicer pa iz svinjine. — Janezkova je bila pa “navadna platnena cunjá”. Danes je Janezek čisto pozabil na take stvari. Pozabili so celo—trije so bili: Janez, Polde in Lojze—kar so gotovo napravili vsak dan, na potu iz šole, da so se oborožili s trdimi kepami in je potem treskalo v gabrovški oboj... zato danes ni bilo časa. Saj je bil vendar to dan čisto svoje vrste, praznik — pravzaprav začetek praznikov. Saj so rekli šoli “z Bogom” kar za deset dni. Lojze je pa pristavil: al bi bilo fajn, če bi se šolski ključ zgubil, da bi ne mogli odpreti, ko bo praznikov konec.

Da praznik je bil to, lepši kot nedelja. Zakaj ni bilo le konec šole, je bilo še nekaj drugega. Bile so “koline” pri Janezkovih. Že zjutraj se je ta praznik začel. Janezek je tako vlekel za rep staro svinjo, da je bil prepričan, da če bi jo spustili vsi drugi, bi jo on sam zadržal, da ne bi ušla kot tista, o kateri so pravili, da je z zabodenim nožem pobegnila, da so jo komaj našli.

In kako se ne bi danes Janezku mudilo domov. Gotovo imajo še kje v lončku nekaj "friganih jetrc" zanj, in potem: bo kremplje movžal in ušesa in rep. Janezek je bil uverjen, da brez njega tega sploh ne bodo mogli napraviti in pa: kdo bo mašino "gonil" za rczanje špcha, če njega ne bo, kdo bo česna naluščil za klobase, kdo bo špile špičil, kdo bo klobase obešal na drog in kdo jili bo štel in kdo bo "mehir napihnil", ko nobeden drugi tega ne zna kot on, Janezek...

Zato so jo pa pobirali naši junaki, da se je kar kadilo. V Učici le bilo nekaj skušnjave. Tak led, take drsalce, da nimajo v nebesih boljših. Lojzeta in Poldeta je res zvalo, Janezek je pa to "skušnjavo" krepko premagal, da se podplati preveč trgajo s tem...

Kmalu jo je Janezek pripihal domov. Že od daleč je opazil sledove krvavega dogodka. Dva svinjska rivca sta kukala iz visokega kupa snega pod kapom in Janezek kar ni mogel premagati skušnjave, da ne bi ponagajal stari, pred katero je preje včasih tudi bežal, kadar je zarezala vanj: Le daj šica, le vgrizni, če si upaš. Prav nič se te ne bojim, in jo je pocukal za uho.

Malo je pogospodaril po hiši, če je vse prav in bil zadovoljen s položajem. Stopil je nato v kuhinjo. Cimet, "marajon", cvrčanje po ponvah, veliki lonci po štedilniku in v peči. Da to je praznik! Toda mati so ga kar na kratko odpravili, da ga za čisto nič drugega ne rabijo, kot za to, da nažene vode in nanese drva, ko so mu postregli z zaželjenimi "friganimi" jetrami in še drugimi stvarmi. Nikdar ni imel Janezek veselja za "vodo in drva" a danes, ko je vendar toliko drugega dela zanj, pa da bo moral pustiti vse drugo, za to, da bo vodo gonil in drva nosil..." Kaj je pa Tona delala, da moram glih jaz vodo gonit", tako je skušal malo braniti svoje pravice, toda mati so imeli danes dolge burklje, in je Janezek kmalu videl, da je najbolje molčati in naročilo splniti...

Tako je bil praznik oni dan, predpriprava za velike božične praznike.

**
*

Nocoj gremo pa okrog vogla. To ni bilo strpljenja z nobeno stvarjo. Janezek je pozabil, da "vahta", ko so napajali in so jo ubrale junce, da si nabrusijo pete v svežem snegu. Treba je bilo "štregljati". Janezek je res vzel "štrigel", pa je bil kar hitro gotov. Neke živali niso bile "nič umazane", druge se pa očistiti niso

dale"... Janezku se je mudilo v hišo, kjer so mati potice pekli. Saj je že od daleč slišal, kako poje valč. Škrip, škrip, škrip. Kako ne bi pel, ko se pa dela tako dobra potica. Orehova, rožičeva. Ni bogve kaj! Pa menda že je dobro, če ne je ne bi delali za take lepe praznike. Ampak rozinova potica!... Ravno prav je prišel. Prav tedaj so valčali rozinovo in je hitro poizkal, če je kaka "čvečba" ušla kam ob stran.

Lejga snedeža, so ga pokarali. Kaj si že pozabil, da je danes post. Samo jedel bi. Da si tako sneden! Še Tonca in Mici nista taki, in Petračka še tudi ni bilo treba nič kregati, ti bi mi pa vse lonce ožlival in še danes ko je sveti božični post — in iz potice mi rozine pojedel. Grdoba!

Kar zamalo se je zdelo Janezku in je žalostno sedel v "zic" pri peči, da bo vsaj z očmi lahko malo vžival, če z usti ne sme.

Kmalu je prišel tudi Peterček, kateremu pa za "babje reči" ni bilo nič mar. Vsaj delal se je tako... In predlagal je Janezku, če hoče iti z njim, da bosta napravila gaz za "okrog vogla", ko bodo šli dreyi kropit.

Kar sram je bilo Janezka, da se ni tega že preje domislil on in že sta jo ubrala oba. Pa sta bila kmalu reedina. Janezek je hotel gaziti okoli štale, Peterček je rekel, da ne. Bodo šli kar skozi štalo. K sreči so oče presodili, da ima to pot Janez prav — in potem sta jo pihala na celo. Naprej Peterček; kar pihal je. Kaj si mislite! Takole do kolka, da se je bilo treba kar vleči včasih, da je bilo za nov korak prostora. Ne mislite, da je bilo malo snega eno leto.

Ni kazalo drugače, kot da sta se vrnila. Toda ne v hišo. "Kaj bova za na poto" je presodil Peterček. Greva k staremu očetu na peč in sta se spravila na peč, kjer so se sušili klinčki za zobe grabljam. To je bilo delo za otroke. Graditi stavbe na tri, štiri in pet voglov in kdo ve kaj še.

Pa danes je bilo nekaj lepšega. Pratika! Toliko svetnikov, rdečih in črnih in še medved sv. Gola in psi in pust, in Aleš pod štegami... vremenska znamenja... Pravi zaklad samih zanimivosti in lepote.

Bog ve, če je bilo tudi v sveti deželi ono leto toliko snega, je pozvedovala Peterček. Stara mati, ki so vrteli kolovrat, da je skrivnostno pel svojo zimsko pesem kot vsak dan od jutra do noči, so dvignili pogled, pa Janezek je bil urnejši z besedo. Gotovo je bilo veliko snega. Saj sem videl, koliko ga je na božični štali-

ci. Toda Jožef in Marija sta imela osla, ki je znal dobro gaziti. S štirimi nogami se laže gazi kot z dvema...

To sta pa modra vidva, so presodili stari oče. Ali so mar pastirji svoje ovce po snegu pasli?

To pa spet njima ni šlo v glavo. Kakšna zima brez snega o Božiču, in da se ovce pasejo, in da je sneg na božični štalici. Pa je Jezuščka vendarle zeblo, ali ne, sta pozvedovalo.

Zeblo? Ni ga zeblo veliko, ker ga je Marija lepo zavila, so razlagali stara mati. Toda grdo je bilo to, da zanj niso imeli prostora v nobeni hiši, da je prišel na svet v štali in mesto zibke bil položen v jasje, v žleb, tak kot je v štali...

Pa zakaj ni drugače napravil, je pozvedoval Peterček? Saj bi lahko, ali ne?

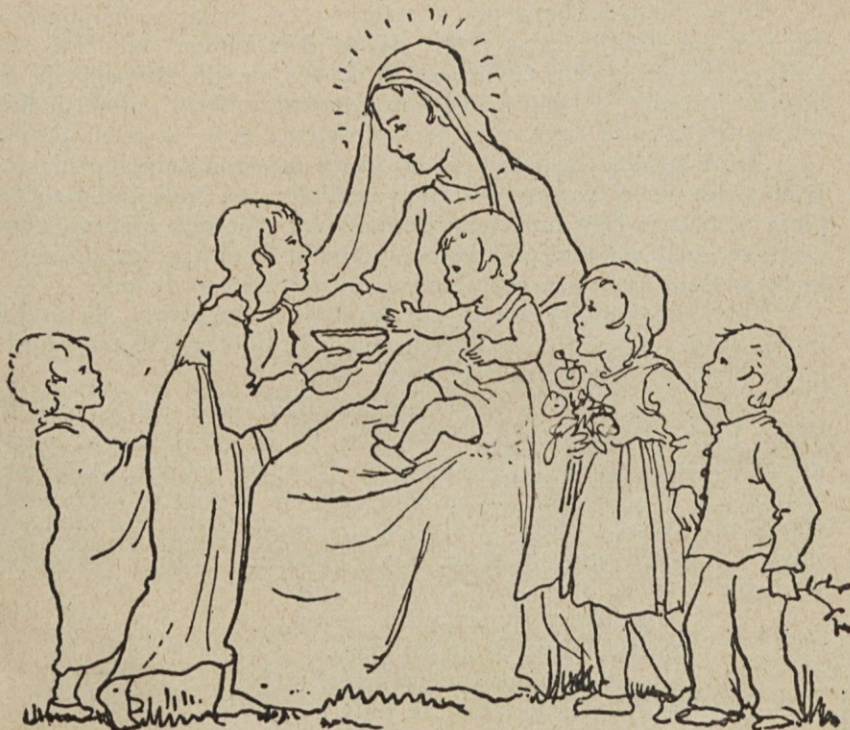
Lahko. Seveda bi mogel, če bi hotel. Saj je cel svet njegov. Saj je Jezus vsega sveta gospodar.

Tedaj so se oglasili stari oče. "Vita poba"! Vsi ljudje mislijo, da je velik kup denarja in mehka postelja in gorka peč sreča. Če bi si Jezus tudi take stvari zbral, bi bilo ljudem še težje dopovedati, da denar in dobra jed in topla soba niso še sreča. Jezus je prav zato hotel sam pokazati, da se brez tega lahko pride na svet, da se brez tega živi in umrje. Če bi samo z besedo učil, da je "blagor ubogim", sam bi pa kot bogatin okoli hodil, kdo bi Njegovi besedi kaj verjel. Zato je hotel priti v revščini na svet, da bi mi lažje razumeli, da pomanjkanje tega, kar si ljudje najbolj žele, še ni nesreča. Da bi razumeli, da je prav to pot do sreče, če se kdo odpove takim stvarem. In to vsaj lahko razumemo, da bogastvo in udobnost ni sreča za človeka. Revščina pa ne nesreča! prav ista smrt pokosi bogatina in ga iztrga iz njegovega bogastva kot siromaka, kateri ničesar za seboj ne pusti in mu je umreti lahko. Če siromak v drugem ni svojemu Zveličarju bil kdo ve kaj podoben, vsaj v siromaštvu mu je bil v trpljenju tudi, če ni klet, kadar mu je bilo hudo in je mirno potrpel in prepuščal Bogu, da mu bo v večnosti pripravil nadomestilo tega, česar na svetu nima.

Morali bi biti Jezusu podobni v vseh čednostih. Toda to je težko. Najlaže mu je biti podoben v revščini in v trpljenju in tega nas učita Božič in Velika noč. Zato pa ni nič hudega, če sta vidva malo gazila sneg in je nekaj lepega, če sta danes malo manj jedla, da dasta vsaj nekaj Gospodu Jezusu, če nekaj trpita in se kaj odrečeta iz ljubezni do Njega.

Vse je bilo gotovo. Belo pogrnjena miza. Na notranjem voglu je bil v lepo vezen prt zavit poprtnjak. Velika potica en hleb belega in en hleb črnega kruha, da bi od vsakega hleba košček za vsake žival pri hiši: od kokoši in mačke do male pisane v štali. Vsaka žival mora dobiti nekaj božičnega žegna iz poprtnjaka, ki pa ga bodo dobile šele na praznik svetih treh kraljev, ko bo izvršeno že tretje žegnanje okoli vogla, ki se mora zvršiti na sveti večer, na starega leta dan in k sv. trem kraljem. Poleg je stala zejenka sveže vode, košarica s soljo in še kaj. Na sredi mize pa je stal najlepši križ. V kotu so stale jaslice. Mati in Tonca in Mici so jih stavile in Janežek in Peterček sta tudi malo pomogla in je bilc vse narejeno tako, da je bilo najlepše. Za hlevčkom je gorela skrivnostna lučka, pred hlevcem pa je utripal oljnat plamenček.

Tedaj je zazvonil zvon in pristavila sta se še ostala tovariša

in vsi trije so zapeli oznanilo svetega večera in čez vso Slovensko zemljo oznanjali:

Poslušajte vi ljudje, sveti Jožef v mesto gre.

Sveti Jožef in Marija, gresta v mesto Betlehem.

Oče so sneli z žeblja veliki "patnošter" z lesenimi jagodami. Odmolili "Angel Gospodov" in vero in potem so se vzdignili, vzeli luč in vsa družina se je zvrstila. Najnaprej Peterček z velikim križem, Janezek z žegnano vodo, Tonca je za dekle nosila žegnane šibe za žegnan ogenj. Mici je šla z malim križem, ki so ga dali stari oče. Mati so nesli Štefka in potem so se zvrstili še hlapec in dekla in volar in stara mati, stari oče so pa ostali za varha, ker kdo ve, če ne pride kak tat nocoj, ko je vse na široko odprto.

Česčena Marija je odmevalo in Sveta Marija je odgovarjala vsa družina, ko so po potu obiskali hlev od goveda do goveda in potem okoli hleva do kozolca.

To je blagoslovljena pot na sveti večer. Sedaj se usiplje božja rosa na drevje in na polje, da bo dalo obilen sad, zato sta volar in hlapec gazila do nekaterih dreves, da jih streseta, da bi bogate obrodila. Posebno zagotovo sta napravila z onimi sladkimi maslenkami in figovkami in z jernejevci in s "ta zgodnjimi".

Skozi kozolec in potem še do kašče in skozi svinjake in kleti še v vse sobe in prav v dimno sušilnico, da tudi velikonočno pleče ne ostane brez božičnega žegna. Vsi trije deli rožnega venca so se stekli na tem pobožnem prehodu in okrog božične mize kleče so še dopolnili z litanijami in božičnimi molitvami.

Kako dolgi so se zdeli Janezku trije rožni vencji, ki so jih molili za devetdnevno k Božiču, nocoj je bilo pa vse tako kratko in prijetno. Vsak večer bi hotel tako.

Zvonovi pa so še in še peli in oznanjali sveto noč in pozivali verne ljudi, naj pripravijo svoja srca, da ne bo Jezusovo rojstvo zanje brezkoristno. Naj ne bodo podobni betlehenskimi meščanom, ki so odklonili Jezusu vstop, ko sta Marija in sveti Jožef trkala na njihova vrata. Klicali so ti zvonovi, naj se dvignejo misli zemljanov gori k nebu, naj v veselem upanju zahrepene po nebesih, ki so se na sveti večer odprla:

Angelsko petje se čuje v višavi,
glorija, slava Bogu se glasi.

Mir se oznanja ljudem po širjavi,
mili Zveličar nocoj se rodi.

Bodi češčeno o Dete preblago,
samo ljubezen do nas te rodi.
Radost oznanjam, nikar se ne bojte
čuda neskončna nocoj se gode.
Rojen Zveličar je, molit ga pojte,
v jaslicah revnih na slamci leži.

Vtihnili so zvonovi in svečana tihota je zavladala čez vso naravo. Ozek lunin krajec je šil milo luč čez zasnežene planjave in svetle zvezdice so kot zlati angelčki trepetale na nebu v božični pozdrav dobremu Jezusu, ki se je ponižal do nas, da bi nas dvignil k sebi in nas osrečil z večno blaženostjo v nebesih. Krasna bo nocoj pot k polnočnici, tako so bili vsi enih misli, ko so sedli okoli mize da pojedjo najprej kašo, ki je običajna jed za svetli večer. Potem so pa pričvrčale in jridišale iz kuhinje krvave klobase, ki so jih v široki ponvi mati pristavili. Sedaj je namreč posta že konec!

Vsi so nocoj še nekaj pričakovali. In res. Stresla so se vežna vrata. Ali je ali ni stric Jakob. Seveda se je stari materi najbolj nudilo. Saj je Jakob najmlajši sin. In res so se vrnili z njim

Dobre so pečene krvavice. Komaj je kaj boljšega kdaj prišlo iz kuhinje. Toda -- kadar pride stric Jakob, je pa tudi nekaj. ker to se še bolj redko zgodi, kot pridejo na mizo krvavice. Zato so otroci koj pohiteli k stricu, ki nikoli ni prišel prazen. Cukra, vsakršnih igrac in knjige s čudovitimi slikami... In nocoj gotovo tudi ni prišel prazen. In kaj si mislite: iz Ljubljane!

Toda še dolga bo nocoj noč. In pri polnočnici: kako rado se dremlie. Zato so poslali otroke malo spat. Nič se jim ni mudilo. Tako radi bi poslušali božične zgodbe in o svetonočnih dogodkih. O "risu", kjer človek zve vse in denarja dobi, ki ga mora dati vrag, o tistem, kako se čez levo ramo vidi skozi okno v hišo vse, kar se bo zgodilo: svate ali pogreb, o tretji lati v kozolcu, o tem, kako se živali nocoj pogovarjajo in prerokujejo, sliši jih pa le tisti, ki ima v čevlju nevede praprotno seme, in ki je čisto nedolžen.

Sveta noč, ko hodijo angeli božji okrog, pa ko tudi peklen-ske sile kujejo svoje satanske načrte...

In nocoj bo Jezušček prinesel tudi darove na božično dre-

vesce. Saj je že popoldne prinesel volar tako lepo smrečico, ki čaka nebeških orehov, jabolk, sladkosti in dobrot.

Spat, tako je bilo povelje, proti kateremu ni bilo ugovora.

Spet je oživila hiša. Pridrveli so otroci. "Jeejno!" Kar obstrmeli so. Božično drevesce. Vse samo zlato in srebro in lučka pri lučki. Vse se leskeče in iskri.

Toda ni veliko časa več. Treba se je kar hitro obrniti, tako so povedali mati, da ne zamudijo polnočnice. "Ajns cvaj" so bili gotovi. Že je volar nažigal "faglo", ki bi jo Peterček tako rad nosil, pa so mu dopovedali, da bi še kako nesrečo lahko napravil. Drugo leto pa, ko bo bolj velik in močan. In so se spustili po uhojeni gazi. Krepko je gorela in na široko svetila baklja, pa tam zadaj za drevjem je tudi žarelo nebo, znamenje, da so sosedomi že tudi na potu in doli za ovinkom je tudi svetilo in je bilo slišati pretrgane besede, sem od Pečevja je pa pritiskala rezka burja in iskala pot do ušes in priganjala bakljo, da je dajala se jasnejšo luč, ki je blestela v milijonskih kristalih snega, ki ga je preje solnčni žarek razmeščal, sedaj pa je burja kovala iz njega sren, na katerem so poskusili mali junaki svoje korake z večjo ali manjšo srečo.

Vse več bakeli, vse več ljudi. Z vseh strani so tekle steze na glavno pot, od vseh strani so nosili svetonočno luč, ki jo je dajala brezova baklja. Strnili so se v čudovito, skrivnostno svetonočno procesijo, ki se je vila gori in doli, sem in tja, kakor je pač tekla pot do cerkve, ki je že vabila z vsemi zvonovi. Da, ta luč, ta procesija in ti zvonovi! Ali je prikazen svetonočnih angeljev na betlehemskih poljanah mogla biti bolj ljubka in bolj veličastna, kot ta čudoviti prizor, nad katerim so bedele drobne zvezdice in lunin krajec! Čovlji pa so peli, kakor da se brusijo ob jeklo. Svečano in molče so stopali, da užijejo lepoto, ki jo je mogoče doživeti le enkrat na leto, če je vreme zato in samo na naši blagoslovljeni zemlji slovenski.

Iz vseh oken je cerkev usipala mogočno luč v pozdrav svetonočnim gostom. Mirno so zavzemali svoja mesta, med tem ko so gospod peli molitve "betlehemskih pastirjev".

Utihnila je župnikova pesem, zabučale so orgle in kar toplo se je prelilo skozi premrle ude. Kakor žarek božje toplote in ljubezni je objela vso cerkev in jo napolnila z ono večnolepo:

Sveta noč, blažena noč, vse že spi, je polnoč.
 Sveta noč, blažena noč, prišla je nam v pomoč.
 Dete božie v jasliah leži, grešni zemlji radost deli:
 rojen je Rešenik.
 Radostno pevajoč angeli Gospoda slave,
 Grešni zemlji radost dele. Rojen je Rešenik.

Dolga je bila polnočna maša. marsikateremu so nastajale oči trudne, otroci so pokimavali z glavami in tuđi zasmrčal je kateri, ki je imel priliko, da se kam nasloni. Zvončkianje k povzdigovanju in svečana tihota najsvetejšega trenutka svete maše je predramila vse in so s toplo hvaležnostjo pomislili na Zveličarja, ki nam je v sredi mrzle zime tega zemeliskega trpljenja in bridkosti pripravil toplo, tolažilno veselo upanje na zveličanje, kjer bomo gledali Njega, čigar roistva se na sveti večer spominiamo.

Izzvenel se je "ite misa est", spet so se razmajale orgle v toplo melodijo in je prijetno objela verno množico.

Pesem polna veselja, kakor tolažba na pot domov in na pot skozi življenje, ki nam je olajšano z upanjem večnega veselja.

Glej zvezdice božie migljajo lepo,
 odurto široko je sveto neho.
 Duhovi nebeški se iz raja vrste,
 prepevajo slavo, na zemljo lite.

BOŽIČ SIROTE

Zunaj sneži.
 Bela je vas.
 Meni še v posteljci
 mraz je, mraz...
 Bolim domovom božična noč
 jasele veselje je dala.
 Datetu malemu v njih je povsod
 s slamico mehko postlala...
 Ah, le pri meni jasele ni...
 Ah, samo jaz sem sam...

Mamica moja, povej, kie si?
 Kam so dejali te, kam?
 O, da bi mogel Tebe nocej,
 mamica moja, obietil!
 O, da pri Tebi, mamica,
 mogel bi se ogreti!

Zunaj sneži.
 Bela je vas.
 Meni še v posteljci
 mraz je, mraz...

Ljubka šorli.

SIROMAKOV BOŽIČ

Nocoj, nocoj sredi noči
 pesem božičnih zvonov doni.
 Snežinke pokrivaio mrzlo polje.
 V kočah samotnih lučke gore.

Nocoj, nocoj v neskončnost bi šel
 in pesem o miru božičnem zapel.
 A glej, siromak sredi noči
 k dobrim ljudem iščem poti,

Nocoj, nocoj je v meni pokoj.
 Božična noč bedi nad menoj.
 V hlevček bi k Tebi, Dete, se skril
 ob jasecah Tvojih se odpočil.

Ljubka šorli.

DAVID DOKTORIČ

Ko se življenje nagiba proti večeru, nam postajajo spomini dragi tovariši samotnih ur.

Ni je lepše poezije od čarobnosti, s katero otroška domišljija obdaja sveto božično noč!

Otroška leta sem preživel pri svoji teti na Dunaju. Popoldne pred svetim večerom sem moral na sprehod, da Jezuščku ne bom na poti. Koliko sta morala stric in starejši brat odgovarjati na moja otroška vprašanja! Večerjali smo ta dan v kuhinji, ker v edini naši stanovanjski sobi so se pripravljale skrivnosti. Nestrpnost sem čakal. Stric me je komaj krotil: "Jezušček bo že zvonil, ko boš smel v sobo". — "Pa, kaj pride zares sam Jezušček?"

Tako rad bi ga videl!" — "Pst! Jezušček je že tu!" Je nazadnje vendar prihitela teta iz sobe. Zvonček se je oglasil in ves očaran sem obstal pri odprtih vratih. Strmel sem ves zavzet v ubogo naše papirnato drevesce, pod katerim je moja otroška skromnost našla bogate zaklade.

Mimo hite še mnogi lepi božični večeri. Prekmalu jih je bil konec. Med svetovno vojno je bilo tam v Gaberju na Vipavskem. Čez dan sem po vasi srečaval le žalostne in potrte obraze vojakov, katerim so oči žarele hrepenenja po daljnji domovini. Kako bi jih bil rad potolažil! Šel sem do komandanta: Jutri morajo vsi katoličani k sv. maši, imel bom poseben nagovor na vaše ljudi, za priboljšek pa dobi vsak iz moje kleti pol litra. Ugotovila sva število precej velike posadke in ta malenkostni dar je vzbudil toliko veselja med temi reveži, da sem bil ves ginjen, in sam sebe vesel. Nikdar ne bom pozabil izraza kakih petsto široko razprtih oči, ki so vame strmele drugo jutro, ko sem jim med sv. mašo z domačo besedo skušal vlivati tolažbe v trpeče duše.

Odslej ni bilo nobenega božiča več brez grenkega pelina. Čeprav smo si prižigali svečke na božičnih drevescih in pri jaslicah, je iz vseh temnih kotov lezla skrb in vzdihovala naša bolešč, ki jih ni mogla preglušiti vsa topla lepota naših božičnih pesmi.

Lep božični večer sem po begu iz naše solnčne dežele doživel med našimi goriškimi emigranti v hrvaškem Karlovcu. Hudo je bilo njim in meni, ko sem se v cerkvenem govoru spomnil doma in z nami je sočustvovalo več stotin hrvaških bratov.

Lansko leto smo se bali tam v moji zadnji duhovnjiji, v Radomlju, da bo božič prav žalosten. V bližnji tovarni je bila izbruhnila stavka. Devet tednov je trajala. Komaj, komaj smo jo srečno končali. Tem lepši je bil potem božični večer, ko smo zbrali delavske otroke k lepi igrici in jih vse obdarovali. To je bil moj zadnji božič v Evropi. Ali se še kedaj povrnem? Nikdar nisem sanjal, da bom kedaj božičeval v Ameriki. Kako bo tu?

Telin je še vedno med zelenjem božičnega drevesca in pri naših jaslicah bohotno poganja.

Jezušček je ležal prvo noč v štalci pri osličku in kravci, družbe so mu delali ubogi pastirčki, nič kaj prav prijetno ni moglo biti v tisti duplini, niti dišalo ni lepo.

I'a, čeprav tudi nam ni vse po naši volji, samo da bi bil Jezušček pri nas!

SLOVENSKI OBRAZI

SLOVENSKA ŠOLA

Ulica N. št. 5456. Točno! Za zaprtimi vrati stoji prijazen domek. Spredaj vrtiček z redičem, nageljčki, lilijami... ni prav slovenski vrt, zakaj ni mačehc, ni... saj jim že imen ne vem več, le vidim jih še, kako so na domačem vrtu lepo cvetele, da je bila radost v nedeljo popoldne, ko smo pod lipo uživali sladko senco, kamor so tisočeri vrtni cvetovi pošiljali svoje pozdrave.

Da, ni popolen slovenski cvetni vrtiček, a vendar je njegova podoba. Bo že res slovenske matere hči, ki zaliva in oskrbuje to cvetje.

Plosk, plosk v dlan! Z vseh strani so pokukale glave. Radovedne argentinske imajo vedno časa dovolj za zijala. Le tam, kamor sem gledal jaz, se ni nič zganilo. Kako sitno je človeku tako čakanje. "Un padre, un padre" in že lete z vseh strani otroci terjat "medažitas".

Ravno pravi čas še so se vrata odprla, da sem se umaknil radovednežem in nadlegam.

Z veseljem mi je odzdravila mlada žena, ko je slišala moj slovenski pozdrav. Stopila sva naprej, kjer je čakalo nanjo delo, ki ga je morala prekiniti. "Žeha, večna žeha, kjer so otroci" je nadaljevala in postavila stol v senčen kotiček. Ze je klicala: "Tonče, Minka! Pridite no!"

Boječe sta prišla iz ozadja, kjer sta sedela za mizico ob knjigi. "Kako se reče? Pozdravita gospoda." In sta jo kmalu ugani-la, da "dober dan".

Ej, križ je tukaj z otroci. Človek bi jih rad naučil, da bi znali po naše. Če jim že nemara ni sojeno, da bi kdaj videli našo lepo slovensko zemljico, vsaj to bi rada, da bi znali našo besedo in da bi zapeli po naše, da bi slovenska beseda in slovenska pesem dala nekaj nadomestila za tisto, česar v svoj cvetni vrt na noben način ne morem pričarati, da bi bil pravi kosček slovenskega vrtička.

Trudim se in jim zabijam v glavo. Znajo Oče naš in Zdrava Marija, znajo sveti angel in še kaj. No Tonček, kaj znaš, povej ono no!

Bojče je odprl usta in povedal: Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati dala, ko me je dete pestovala...

No in ti Minka: "Sem slovenska deklica, Minka mi je ime"... je zvonko deklamirala mala.

Kakor da sem doma, tam pod slovenskimi planinami, se mi je zazdelo. Malo otrok najdem tukaj, ki imajo tudi slovensko besedo. Veliko jih je, ki imajo samo lase še slovenske.

"Saj nočejo govoriti po naše. Razume vse, besede pa ne spravim iz otroka", tako tožijo mnoge mamice, ki bi vendarle rade imele v otrocih spomin svojih nekdanjih mladostnih dni.

Kaj pa slovenska šola, sem že pogosto sprožil besedo.

"Da, ko bi bila, pa nič ni. Tolikokrat so že govorili in pisali, samo odprli je pa letos le še niso" tako obžalujejo oni, drugi pa menijo, da je to nepotrebna stvar.

Pa naj navedem nekatere razloge na tem mestu, zakaj nam je slovenska šola potrebna in koristna starišem in otrokom.

Eno najvažnejših poglavij življenja je vzgoja. Nekaj groznega je razbuzdanost otrok po nekaterih predelih našega mesta. Surovi, brez vsake srčne olike so in delajo nešteto bridkosti starišem in sosedom in še drugim, ki jih korak zanese tja okoli.

Žal je tudi nekaj takega semena slovenske krvi. "Oh ta otrok, cela baraba je, ga učim in učim, pa me še razume ne", tako je poštožila že nekatera mamica.

Oh ti duša božja! Te ne razume otrok. Ti ne niega, on ne teli, ker vsak drug jezik govori. In če je materi težko, da bi si pridobila zadostno znanje tukajšnjega jezika, da bi otroka res prav poučiti mogla, ni tako zelo težko bistri otrokovi glavici vcepiti slovensko misel in besedo, da bo mater razumel.

Čisto jasno je, da je marsikateri slovenski otrok postal nepripravilno zato, ker ga nikjer ne učijo dostojnosti in olike, tako da bi mu šlo v glavo. Argentinska šola pusti otroke brez vsake srčne izobrazbe. Verskega pouka, ki bi otroke napravil dostojne, v šoli ni, v cerkev jih tudi mnogi ne pošljejo. Mati pa doma bob v steno meče, ker je otrok po slovensko ne razume, pa argentinsko mu pa ona dopovedati prav ne zna, ker ne razume otroške govorice, ki je precej različna od tiste, ki jo imajo odrasli.

Zato je najlažja pot, da ho mati lahko otroka kaj prida naučila, če ga vzgaja po slovensko.

Pravijo nekateri: kaj pa je otroku tega treba. Argentinec je in treba mu je le tega jezika.

Če je tako, zakaj se pa potem pritožujemo, ker naši zemlji in naši besedi tuji delajo nasilje. Če je vse samo kos kruha, zakaj se nam pa zdi kriviča, če nam mašijo slovenska usta. Pač nevreden sin in hči svojega naroda, če ne da svojim otrokom od svojega narodnega več kot plave lase, in pusti da mu daio kri in srce drugi... Saj ne trdimo, da naj zna samo po slovensko. Naj se nauči pošteno te dežele jezika. To je pa kar res, da če ne bo po slovensko znal, tudi svojih slovenskih starišev ne bo snoštoval.

Pravijo mnogi, da nimamo tukaj nobene zaslombe. Pa poglej Nemce in Angleže. Kako hitro si vsak pomaga, ker imajo toliko zvez in veljajo nekaj.

Zakaj? Zato ker oni se nikoli ne sramujejo svoje domovine in svoje besede. "Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti", tako vemo že iz davna. Stariši, ki svojim otrokom ne dajo slovenskega duha in slovenske zavesti, so krivi, da naša kolonija ne more imeti vplivnega položaja, iz katerega bi pomagala svojim članom. Na tak način se vržemo med tiste, ki jim zaničljivo reko: "gažego"

Nekateri se obdaio za "austriakos", in prav tako nimajo zaslombe nikier, ker Nemci niso, niti po nemško ne znaio in tako skrivajo slovensko ime in... se pritožujejo, da jim kolonija nič ne da. Kako naj jim pa da? Saj so jo zatajili!

Storite, da bodo vaši otroci govorili po slovensko, da bodo dostojno vzgojeni, da bodo ljudje tukaj zvedeli za "Eslovenos", da se naši ljudie pri poštenem delu uveljavijo kot zaslužijo, da dobimo ime tudi v javnosti, pa bo naše ime tudi kaj veljalo.

Prav, dobro! Toda, kaj hočemo, ko ni prilike, da bi otroke v šole poslali. Če pa se nikjer ne uči.

Prvič to ni res. Saj imamo slovenski asil "Lipa" v Villa Madero. Tja lahko pošljejo stariši otroke za par mesecev. Če bi se pokazalo pravo zanimanje, bi se prav s to "Lipo" lahko nekaj idealnega napravilo. Kdor bi želel pojasnil, naj se obrne kar na "Asilo Lipa Villa Madero, CGBA.

Drugič je pa gotovo, da se morajo najprej stariši oglasiti in zahtevati, da se slovenska šola ustvari. Na kaj pa naj se kdo zanaša, če se ne ve, ali imajo stariši voljo otroke pošiljati v slovensko šole, ali ne.

Morda se je doslej po pravici kdo pritoževal, da se naše poslaništvo nič ne meni za slovensko kolonijo in da nič ne stori za slovensko šolo. Kolikor je znano, imajo na poslaništvu sedaj mnogo razumevanja za to in posebno g. minister dr. Izidor Cankar

ne bi metal v koš prošenj, ki mu jih bodo poslali naši ljučje.

Kar takole nasvetujem: Napiši pismo, kar po slovensko in prosi, naj se kaj stori, da se osnuje slovenska šola. Zahtevajte to od vseh strani, zahtevajte to vsi in predlagajte tudi, če kdo ve, kak praktičen način, kako naj se šola izvede. Prosite za šolsko knjigo.

Če bo g. minister videl, da je želja ljudi, bo gotovo storil vse, da se tudi izpolni.

Kar takole napiši. "Gospod minister" zadosti za naslov! na kovertu pa: Legación Yugooslava, Charcas 1705. Capital.

In obrazloži, kaj misliš o tem, ali pa tudi samo prošnjo s svojim podpisom in naslovom. Pošljite mi šolsko knjigo!

Potem se bo že naša domovina Jugoslavija pozanimala, da naše potrebe podpre.

Sitni moramo biti, pa bomo kaj dosegli. Kdor je miren in molči, nikoli na vrsto ne pride in vedno škodo trpi!

NADŠKOF FR. B. SEDEJ

Sedejeva družina, to je organizacija goriških izseljencev v Ljubljani, je dne 29. novembra odkrila spomenik našemu velikemu nadškofu in trpi nu dr. Sedeju v stiškem samostanu, kjer je med svetovno vojno živel kot begunec.

Prekmur- ski koticek

ZA IZSELJENCE SLOVENSKE KRAJINE

Dragi rojaki! Prečastiti gospod Hladnik Janoš, vaš dober ino goreči duhovnik, so me oprosili, naj vam napišem par reči v vaš argentinski list "Duhovno življenje". Drage vole spunim njihovo željo.

Prvo, ka vam pišem, je pozdrav. Jaz mam navado, da svoja pisma sklenjavam vsikdar z etimi rečmi: "Naj vas blagoslovi Srce Jezušovo!" Dovolite, da te pozdrav zdaj na prvo mesto denem, na začetek pisma. Jezušovoga Srca blagoslov vam želim. Te pozdrav pomeni, da podignete vaše oči z vupanjem do Tistoga, ki je življenje dao za vas. Vero v pravoga Boga, ki jo je glasoval po Jezušu Kristušu, svojem Sini, vupanje v njegovo neskončno dobro Srce i gorečo lubezen do Njega, ki je življenje dao za vas, ščejo te moje pozdravne reči zbuditi.

Po tom pozdravi vas pohvalim. Iz pisem vašega prečastitoga g. duhovnika vidim, da se jih z gorečnostjov držite i da ste cvet njihovoga duhovnoga pasterstva pa tolažba na težavnom trudi, ki ga more vsako minuto prenašati izseljeniški duhovnik. Pa kak je njihovo srce potolaženo, se raduje tudi naše v starom kraji, ar vidimo, da so ne bili naši trudi zobstonjski, nego da smo sejali Kristušovo zrno v dobro njivo, štero se ne posušilo na vročih argentinskih tlej, nego se je sklilo i obeta bogato žetev.

I ta žetev, štero obetate, je tista reč, od štere po pravici šče moje pismo gučati. Vi, ki ste na veselje vašemi duhovnomi

pasteri pa nam v starom kraju, vi, ki živete iz vere, ki nosite v srci vupanje, ki vas žari lubezen do Boga, maté edno veliko njivo za posejati i žet. Vaši bratje i sestre so ta njiva, ki so zgubili vero. Ki so zgubili Boga. Kim je vgasnola lubezen. Ki gledajo samo dol, nikdar gor, ki ne poznajo več svojega nebeskoga Očo, ki so ga doma tak milo i tak sladko zvali za dobrega "Bogeca". Ki so pozabili že na svojo nebesko mamico, Marijo i več ne vejo pod njeni obrambni plašč bežati. Ne zamerite, če mi skuze silijo v oči, kda mislim na njihove stariše, ki so je rodili, njim dali najdragše, življenje, če mislim na njihov zakonski par, pa na nedužno njihovo deco, z šterih so se ščista spozabili. Tak, kak da nebi nikdar jih poznali. Zgublene morete poiskati i na bože naroče nazaj pripelati. Knico morete v svetlost spremeniti, v svetlost vere, vupanja i lubezni. Spomine na rojstni kraj morete poživeti v njih. Navčiti je morete moliti. Kak to dosegete? Moli-te za nje, iščite je i njim gučite od Boga, od mladosti, od Slovenske Krajine. Dajte njim čteti te liste razvežujte stare spomine, ki so je vezali k Bogi, svojemi duhovno i pasteri pa povejte, kde i kak najležej pridejo do njih, pa ste rešili njihovo dušo... Pa ste vno go skuzo posušili... Pa ste needno srce razveselili. Med vsemi pa najbolje Jezušovo, Zveličitelovo, ki je ravno zato odprto, da bi blodniki našli skoz te odprtine pravo pot... I vašo radost bo mogo što popisati, ka ste mrtvoj duši dali življenje, svojoj pa neskončno plačilo zaslužili...

Bratje i sestre, v Srci Jezušovom bodite vsi pozdravljeni, vsi oživljeni, i ednok vsi zveličani!

Klekl Jožef, duhovnik. — Črensovci.

Prav pravi g. Lah v ednom izmed svojih spisov v našem kotički, da je naša domovina — naš domači kraj — Slovenska krajina malo poznana. "Redko, ka se en rojen Frekmurec ger indri svoje širje domovine kaka tuđj v tujini izda kak takši. In te slabj karakteristični znak naš Prekmurcov je najbolje kriv, ka je naša domovina nepoznana!" — Tu je krivda!

Kak či bi nas bilo sram, da smo doma s tak "nepoznanoga" "sironaškoga" kraja. Pa mi se ne moromo sramovati svojega domačega kraja! Kelko duhovnoga bogastva je pri nas šče skritoga. Naše lepe starinske cerkvi v Furnišči, Soboti, v Martjancih i na Seli hodijo občudovat vučenjaki z raznij krajov. Jako pohvalno pišeje od njih: od zidave, posebno pa od slik i zgodovine.

Od stare cerkvi v Turnišči na priliko pišejo, da ji zidava i slikarija te cerkvi med najbolje zanimivimi ostanki srednjeveškega slikarstva v srednji Evropi. Po raznovrstnosti slikarskih rok, po bogastvi i "pomembnosti vsebine in po mnogovrstnosti umetnostne zgodovinskih momentov turniške slikarije daleč nadkriljuje vse doslej v Sloveniji odkrite spomenike srednjeveškega slikarstva. Pa tudi s srednjeevropskega stališča splošno gledano, jim pripada izredna vloga". Tak pravi najbolši poznavalec slovenskih umetnostnih spomenikov dr. Francé Stele.

Za sebov mamó tudi zanimivo **zgodovinsko** preminočnost, štéro yupamo, da bomo po prizadevanji naših mladij izobražencov, že naskori tudi mi poblíže spoznali. Kem bole bomo poznali svojo preminočnost, tem bole bomo pripravleni za prišetnost!

Ponosni smo tudi lahko na naše **starinske** knjige, ki se že v našem narečji pišejo nad 200 let. To so većinoma stari molitveniki, evangeliji i sledkar tudi šolske knjige. Oba Kuzmiča, Košič, Forovnjak, Žizek, Ivanoci i drugi to so bili naši vrelí duhovniki, ki so našim prednikom ne samo glasili reč božo, nego so njim dali v roke tiskane knjige: verske i svetne vsebine. Z veseljom lahko gledamo na njuvo delo za naše ludstvo! Vnožina knjig je že natisnjena v našem narečji i nešterne majo velko vrednost.

Zadnje čase nam to njuvo slovstveno književno delo postaja či duže bole znano. Vnogo zavolo prizadevanja našega domačina, mladoga profesora **Vilka Novaka**. Lepe knjige izdavele, v šterij se piše ravno od toga našega slovstva, naših knjig i pisatelov. Za vuzen je letos izišeo njegov: **Izbor prekmurske književnosti**. Jako lepa knjiga je. V 20 strani dugom uvodi piše od nasega narečja, kakše posebnosti ma, nato od naših pisatelov (Temlin, Sever, Štefan Kuzmič, Mikloš Kuzmič, Mihael Bakoš, Štefan Šjarko, Mihael Barla, Cipot, Terplan, Janoš Kardoš, Jožef Košič, Imre Augustič, Jožef Borovnjak Ivanoči itd.). Tomi sledijo od tej pisatelov napisana dela. To se pravi, je V. Novak vzeo iz njihiv spisov bole važne odiomke. I tej odlomki so tu zbrani. S te knjige se bodo slovenski dijaki na gimnazijaj včili spoznavali slovstneno (književno) bogastvo Slovenske krajine! Pa ta knjiga je ne pisana samo za dijake, nego tudi za vse nas Prekmurce, ki smo doma ali pa v tujini. **Vsaki od nas bi jo mogeo meti** v svojoj hiši i jo večkrat vzeti v roke i čteti. I te se nam ne bi več trbelo "sramovati", ka smo doma iz Slovenske krajine!

Proti konci meseca avgusta je znova izišla lepa knjiga od

nas. Prof. V. Novak je zbral pesmi pokojnoga **Jožefa Baša** — **Miroslava** i je izdao kak "**Prekmurske pesmi**". Jožef Baša je bio brat pokojnoga bogojanskoga plebanoša Ivana Bašo. Miroslav je bilo njegovo pesniško ime. Narodo se je v Beltincih 28. aprila 1894. Njegov oča je bio že te nad deset let naročnih mohorskih knjig i sledi tudi širitco teh knjig. Tak se je moglo mladi Miroslav že v domačoj hiši spoznati s slovenskimi knjigami i se nazvati slovenskoga duha. Lubo je knjige. Šo se je dele včit — za duhovnika. V gimnazijo je hodo v Koszegi. Med počitnicami je rad potuvao po Slovenskoj krajini i od kraja do kraja. Zbirao je pesmi i začno tudi sam pesmi pisati. Po končanoj gimnaziji je šo v bogoslovje v Szombathelyi. Pa ne njemi je bilo dano, da bi poslano duhovnik. V tom časi so se začnoli narodi med sebov klati. Tolažo je doma ludstvo. Ne je preživo strašna leta klanja. Mro je 25. januara 1916. leta.

Vnogo pesmije napisao. Do 200 se jih je občuvao. Pošilao jih je v "Novine" i "Mariin list". Leta 1914 je objavo v "Novinaj" 14 pesmi i leta 1915 dvanaist. Ne je na pisao samo pesmi, nego je pisao tudi kračiše pripovisti. V "Novinaj" jih je priobčenij šest (1914 leta pet i "Podgorska Anica", štev. 21-22; "Kokotov brév" štev. 31; "Ranjeni pa boj" štev. 36; "Vdilje po vesi" štev. 38; "Boj" štev. 44; i leta 1915 edno: "Domobrance" št. 9.). V kalendari Srca Jezusovoga za 1913 je napisao tudi povest "Gda mati ženijo". Veselila ga je tudi domača zgodovina.

Z Miroslavovov naglo smrtjo smo dosta zgubili. Tu občutimo posebno zdaj, v tej časaj, kda smo že skoro pozabili prav lubiti svojo domovino, jezik... Zato je **potrebno** bilo, da je stopo Miroslav sam pred nás v toj Novakovoj zbirki "Prekmurskih pesmi"! Kak je on lubo svoj domači kraj i vse ka je slovenskoga... Mi že skoro več tak ne vemo! I to je ne prav, je žalostno, ka pozablamo, na to ka nam je domovina!

Dvajstičtiri najbouših i najlepših Miroslavovih pesmi je zbral Novak v toj knjigi, šteroj je napisao tudi lepi predgovor o Miroslavovom življenju i pesniškom delovanju. Vsi so to knjigo z velikim veseljom sprejeli i vupam se, da jo bomo tak sprejeli tudimi, ki smo raztepeni po raznij krajaj J. Amerike. Zato mislim, da si bomo v kak najvekšem številj naročili obej Novakovi knjigi: "Izbor prekmurske književnosti" i Miroslavove "Prekmurske pesmi". Naročijo se pri "Družbi sv. Mohorja" v ledji.

Posebno veliko veselje vam napravijo Miroslavove pesmi. Prostate so, a lepe, ka človeka prevzemejo. Kak lepa je na priliko ta:

Daleč, daleč sem od doma
na tujinskom sam stojim,
med tuiinci nepoznani
za svoj dom se žalostim.
Brez starišov, brez bratov,
brez sester slovenskih sam.
S tugov srce mi obdano
žalosten žive moj stan.

O, pa gda bo, gda bo prišla
srečna vera, zelen čas,
gda hribi vi zeleni
srčno bom objemao vas?
Nemrem duže tu živeti,
morem priti ta domo,
morem priti med Slovence,
gde srce mi mirno bo.

Ali je že ne naše srce kaj podobnoga občutilo v tujini?

Kak vidimo iz povedanoga, se nam ne trbej sramovati našega pokolenja, liki moremo z veseljom gledati nazaj na preminečo delo naših velikih mož. O ne pozabimo toga, kem bole bomo poznati njuva dela, kem raj je bomo čteti, tem več tistoga pravoga penosa, prave samozavesti bo v nas!

Ivan Skafar.

PRVI BOŽIČ V ARGENTINI

Sv. večer. — Poseo me je prineso v drveči centrum; avto za avtojom, kolektivi, omnibusi tvorijo nepretrgano prometno nit na lepo širokoj Avenidi. Stojim kre Avenide i gledan: dnes sv. večer?... Kolkokrat se ščen to misao v glavi obdržati, tolkokrat

pa gratan raztreseni; to drvenje pa kričanje enoga velkoga varaša se neda zediniti s premišlavanjem skrivnosti toga najlepšoga svetka od celoga leta.

Tu pa tan švigne kakši raket v lufte in človeki pridejo na spomin vuzenski svetki v domovini. . težko me je se v božično atmosfero postaviti, zato ar mi nika fali: ne vidin brežiček za hižov, jablani v ogradi pa lepi dugi travnik pokriti z belov odejov: ne vidin v velkoj sobi naprej geslice, ne vidin visiti nad velkin stolon betlehen, ne vidin maternoga obraza s šteroga se pri pogledu teh simbolov božiča nadnaravno veselie sveti. Pa šče nika mi fali: čeele ka ie luft toneo od argentinskoga poletnega sunca, me fali tista tonloča, štero ie naša velka peč posebno na sv. večer in sv. noč no celoj sobi širila...

Priden k sorodnikom. Tan so si zbrani pa poslušajo na radio božične pesmi: poslednie šče sami naštimajo par slovenskih pesmic, med njimi tisto večno novo pa lepo pesem: Tiha noč, blažena noč...

Ges na san razočaran, zato ka san se šče ne navado božič obslužavati brezi snega, brezi——, brezi—— v toj deželi, ge se božič pa novo leto obslužavajo na morskoi obali, s kopanjem pa z igrami pod toplon suncon...

A—j.

L. A. LAH:

Q U O V A D I S

Začne se novo leto in z njim nova doba za nas. Z najboljšimi nameni in željami smo naš kotiček počeli in ako niso vsi z njim zadovoljni, ni vse naša krivda. Posebno iz domovine se pritožujejo nekateri radi naslova, katerega smo našemu kotičku dali. Raiši bi videli da bi namesto "Prekmurja", "Slovenska Krajina" pisali, češ da je to našo pravo ime, in so nas že tako tudi Madžari nazivali, itd. Za našega šolskega časa smo se učili nazivati našo ožjo domovino Prekmurje in pod tem imenom nas tudi tukaj vsi poznajo. Ako bi o Slovenski Krajini pisali, mnogo naših bratov in sester, ki so tukaj, ne bi znali, o če mse govori.

Nam pa je predvsem zato, da se tukaj med seboj razumemo, ker so te stvari v prvi vrsti za nas tukaj pisane.

Historija nam kaže, da smo bili že tudi prej "Prekmurci". Tako ie bila naša krajina skoz zeli srednji vek nazivana kot: "DISTRICTUS TRANSMURANUM", "ULTRA MURAM",

DISTRICTUS EXALTERA MURAE", "ÜBERMURGEBIET" etc. Kujiga, ki jo je spisal V. Novak (1935) "Slovenska Krajina", ima samo naslov drugače, inachi pa o "Prekmurju" govori.

Kaj čudo, ako smo samo pod tem imenom poznani? Ako smo naše narečje malo spremenili, smo storili radi tega, da bi naši tukajšnji rojaki pojem dobili o dialektu, ki ga govorimo.

Težko je soditi onemu, ki razmer ne pozna, ker je potem perspektiva nejasna in motna. Vendar je kritika zdrava, ako je objektivna.

Dr. FRAN SUŠNIK:

Prekmurski sprehod

Slovenska Krajina! Kapela in njen srebrnolasi varuh Meško jo objemata s svojim prijaznim očesom vsako jutro in še lepše vsako večer; Korošček sv. Jurij je bližnji sosed, iz Ljutomera prevažaje po veržejskem mostu žlahtna štajerska vina; blizu nam je in jo poznajo naši trgovci in politiki in tudi filologi; prišli so in prihajajo vsi kakor snubci k deviški nevesti, da iztisnejo iz nje, kar se jim zdi potrebno, da denejo v torbo. Prihajajo, ki mislijo da so poklicani za rešitelje in osvoboditelje in voditelje in učitelje in — oh, premnogo je ženinov!

Prihajajo mali, da jih velika, neizmerna ljudska duša niti ne začuti in gre mimo njih. Pač eno: naši pevci so se jih vgrebli.

Teda koliko jih je prišlo profiterjev vseh sort, ki nosijo lju-bezen in narod na jeziku, pa nimajo ljubezni ne naroda v srcu! Če bi ju imeli, bi jih pritisnila k tlom na kolena pred rodom in zemljo, ki je sveta, trikrat sveta.

Nikjer nam ni duša slovanska tako silna in mogočna, ko v žalostnih zemljah naših, v trikrat bolj žalostnih kot je naše bridko Primorje v Koroški, ki je epos naš in drama naša; v Prekmurju, ki je lirika naša.

Tilhe in svetle so vasice ob Muri, težke so neskončne ceste po Dolenjskem in Ravenskem; temni topoli hodijo z njimi. Vedre so gorice tam pri Bogojini, kakor naši štajerski in dolenski griči, dokler jim ne zamre vrisk v mračnih gozdovih Goričke.

Čudno: nihče od teh, ki so s srcem bili v Krajini, je pozabiti ne more. Še med seboj jih je zvezala: kakor tovariše iz ujetniš-

tva? — kakor izletnike s planin? — kakor romarje s prelepe slovenske božje poti...

PISMO IZ DOMOVINE

Lubi prijatelj: Tvoje pismo me trno razveselilo: tudi "Duh. Življenje" štero si me poslo se mi povidlo. Celó pa vaš "Prekmurški kotiček" me posebno radost napravo. Se čudin, ka tan tu znate po našen gučati.

Tu primas je se po staron; fčasi samo mamó kakšo malo promeno, kak na primer zaj pred volitvami. Dosta so nan pripovedavali, samo da smo mi to prvle tu že znali pa se toga že davno držali. Pač pa smo v nevoli bili ar so več kandidatov nucali kak je volilcev bilo, tak ka je sakši za sebe agitero.

Vse eno smo pa nikak zapuščeni pa zaostani; mamó novine pa se nej za nas. Nej ka bi človik šinfo, ali pa protestero, njin pač šče dosta fali, ka bi ednomi kmeti od gnes na hasek bile. Naš stan je od dneva do dneva bole težki; če ščemo grunt pa ližo obdržati, moremo napredno misliti, ka nan lucke vrane kruh ne odnesejo. Zato smo tudi prisiljeni, k sosedi iti če ščemo znati ka se po sveti godi.

Mantrati se moremo od rane utre do poznoga večera. To leto smo hvala bogi srečni, ar smo preci dobre žetvo meli. Samo nan je rani sneg dosta kvara napravo. Dobro ka je hitro odišo, tak ka nan šče mogoče bilo malo kaj rešiti.

Dosta bi šče napiso ali moren skleniti, ar mi je roka preveč žmetna. Smo pač zdelani pa trudni. Od tebe pa želin da bi šče tudi nadale našemi geziki voren osto pa nan več kaj napiso kak je tan življenje.

Zdaj te pa lepo pozdravljan kak tvoj vorni prijatelj

Anton.

VSEM PRIJATELJEM PREKMURSKEGA KOTIČKA
SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN VESELO NOVO LETO!

FOTO SAVA

SAN MARTIN 608

(križišče Tucuman)

Domov ne moreš. Vsaj verno svojo sliko lahko pošlješ.
Oglasi se pri nas! — Fotografije vsake velikosti. Povečave. — Razvijanje. — Hitro in točno. Po slovensko.

ALI VESTE

da

NAJCENEJŠE DENARNE
POŠILJKE OBAVLJA
BANCO HOLANDÉS UNIDO. ?

Vaša korist zahteva, da se
prepričate sami, zaupajoč nam

Vašo bodočo pošiljko za Novo leto

SLOVENC!

vsi na

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDÉS UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

Centrala:

CANGALLO 360

Podružnica:

CORRIENTES 1900

Moj obisk v La Paz

Te vrstice sem bil zapisal v dnevnik na predvečer svojega odhoda iz Bolivije, skoro že pred trimi leti, ko je še divjala po Ohacu bolivijansko - paragvajska vojska. Predmet že ni aktualen ali vendar komu zanimiv.

La Paz, Februarja 1934.

Natakar v beli obleki je z veliko izurjenostjo nalil mojemu sopotniku na nasprotni strani mize nekako dva prsta whiskeyja in mislim, da je to ponovil že šestič na najinem potu med mestima Tucuman in Metan, na severu Argentine; meni pa je prinesel sok paragvajske pomaranče s sodavico in ledom, kajti velika letna vročina nama je vzbujala neprijetno žejo in od časa do časa so nama postajala grla kot prašna cesta, kadar dolgo ne dežuje.

Vozila sva se že od osmih zjutraj iz Tucumana in iz zadnjega izredno komodnega vagona, ki je na zadnji strani popolnoma odprt radi vročine in za boljši razgled, sva sledila pokrajini, ki je tomla za nami s silno brzino. Niti mojemu sopotniku, niti meni ta pokrajina ni bila nič novega. Poznala sva vsakega stražnika na postaji, vsak hrib in vsak potok nama je bil star znanec. Saj, ko sva bila skoro tri leta skupaj pri velikem gradbenem podjetju bližnje stranske, skoraj 400 km železniške proge, on kot lastnik, jaz kot upravni šef, sva neštetokrat premerila v železniškem avtomobilu to progo.

Lepa je tukumanska okolica. Argentinski zemljepisci jo imenujejo "el jardín de la República" — vrt republike. Je vse zeleno, vse obdelano in zasajeno s sladkornim trstom. Kamor oko seže, se zdi kot eno samo morje in hladen jutranji veter v lahni megli je zavalovil od časa do časa ta velikanski zeleni prt, pogrnjen med visokimi sladkornimi tovarnami.

Kmalu je ostala za nami ta rodovita zemlja; okolica je postajala pusta in drevje vedno bolj siromašno, vedno bolj pritlikavo. Samo sem pa tja je bilo videti kak večji "quebracho Colorado" — drevo, podobno našemu hrastu, — skoro ves drugi svet je bil porastel z nizkim bodljivim grmovjem; nikjer ni bilo videti nobenega človeškega bivališča le na zelo dolgih razdaljah se je

pojavnila od časa do časa kaka koliba, kjer žive brezbrizni tukajšnji delavci, ki varjejo par konj, morda kako kozo; žive od dela, kadar ga je in kadar ga ni, stradajo in kradejo. Pri našem podjetju jih je bilo obilo. So dobri delavci, kadar so trezni, ali akoravno so mnogi služili lepe denarje, so ostali, ko se je delo dokončalo, zopet nič več kot s svojo kozo in kolibo. Alkohol in razsipnost so največji njegovi sovražniki. Njihove siromašne kolibe so vsajene kot osamljene gobe med pustim grmičevjem, trnjevim mesnatim kaktusovim drevjem.

Ali ta pusta pokrajina se je od časa do časa spreminjevala v rodovitno oazo; kak podjeten Europejec je po dolgem trudu iztrebil bodeče, negostoljubno grmovje, razoral rodovitno zemljo in kmalu se je pričelo pasti stotine glav goveje živine po zelenih travnikih. Med visokimi jelšami pa si je postavil udobno hišico in tu živi srečen s svojo družinico v neskončnem miru, kjer ga nič in nihče ne moti.

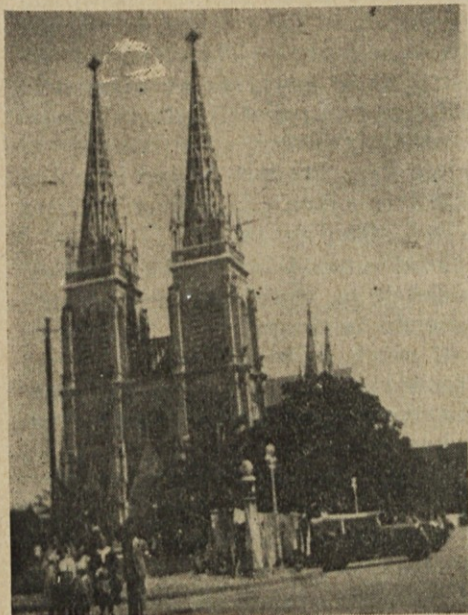
V Metanu, malem mestecu, bjer se odcepi železniška proga, ki je prodrla nepoznane in nenaseljene gozdove vroče pokrajine Chaco in ki je spojila zahodno in vzhodno stran severnega dela Argentine, visoke, s snegom pokrite Ande, z ogromno reko Parana, ki prenaša Mihanovičeve ladje od Asunciona do Buenos Airesa, se je nama pridružil najin prijatelj, zdravnik, mlad, živahen fant mojih let, ki nam je bil zvest tovariš pri našem podjetju kot zdravnik. Ponudil se je bolivijanski vojni komandi za zdravnika na bojnem polju, kajti dnevna praksa na telesih ubogih vojakov, ki jim je granata odtrgala kos roke ali noge, ali pa ki jim je krogla prizadela težke notranje peškodbe, je izborna praktična šola in nadomesti gotovo mnogo ur predavanj na univerzi.

Vsi trije smo stopili na peron, vsi veseli, da smo se sešli po tolikem času. Zunaj na postaji so naš pozdravili sami poznani cbrazi, od železniškega načelnika do strojevodja so bili vsi naši prijatelji. Pridružil se nam je eden izmed bivših dobaviteljev železniških pragov, ki nam je bil orodal v letih 1928, 1929 in 1930 preko 80.000 železniških pragov iz lesa "quebrache colorado". Imel je tri velike parne žage, ali kot je navada tukajšnjih ljudi, ni razumel ceniti svojega truda; ni poznal one zgodbe o egiptovskem faraonu, ki je imel sanje o sedmih debelih in suhih kravah. Sedaj, je bolj revež, nima naročil.

Nadaljevali smo našo pot; sedli smo okrog druge večje mize, našgali smo cigare, in da bi nam čas hitreje potekal; zaigrali

“bridge”, igro, ki nam je v prejšnjih letih mnogokrat preveč krajšala zimske večere.

Pokrajina, ki je brzela mimo nas, me je zelo spominjala na Celje in njegovo okolico; na vseh straneh je plaval dih zadovoljnosti, vsa okolica pridno obdelana, male, snažne hišice in nizki hribi okoli, so nehoté prenesli moje spomine domov med slovenske gore, kajti človek, ki več kot na tisoč kilometrov dolgi progi iz Buenos Airesa ne vidi drugega kot monotono ravan, sedaj ob-

V trajnem spominu bo ostalo vsi m naše luhansko romanje. Če ot da, bomo napravili ob letu še lepšega.

Slika predstavlja baziliko. — Sredaj je g. Lakner in njegova družina.

delano, sedaj pusto, in ki je zrastel med slovenskimi hribi, ki je preživel svojo mladost med visokimi smrekami, na mehkih, z visokim mahom porastlih tleh naših bukovih gozdov, nehoté misli da tudi v teh zelenih gozdovih po bližnjih hribih, skačejo veverice, grezdijo vrane in ne vé, da je to vse skupaj nizko, neprodirno grmovje, polno dolgih trnjev, ki se človeku zabodejo do kosti, ako ni zelo previden.

Ogromna ravan se je pričela polagoma ožiti in vlak je vedno težje sopihal po vzpenjajoči se progi. Ostri ovinki, kraj globoke struge ob deženih časih nevarnega hudournika, so nam odkrivali

vedno nove pokrajinske slike; ozkotirna železnica se je s trudem vil: med vedno višjimi, skoraj popolnoma golimi gorami. Udoben planinski zrak nam je izbrisal pot, ki nas je nadlegoval celi dan in tudi naši sopotniki so se oddahnili, čim nižje je bilo sonce in čim više smo se pririnili.

Pri sosednji pleteni mizi se je razgovarjal naš stari znanec, nek severnoameriški inženir, z lepo črnooko damo, ki je izborno govorila angleščino, kolikor sem mogel vjeti na ušesa. Nekako sredi voza se je udobno zibal sivobradi frančiškan, s častljivim obrazom in debelim brevirjem v roki in ki se ni brigal za nikogar okrog sebe. V nasprotnem kotu so se razgovarjale v živahni terulji štiri mlade usmiljene sestre, ki so imele na goranjem delu rokava pripet znak rdečega križa in naš prijatelj zdravnik nam je pojasnil, da gredo v holivijanske bolnišnice, streč ranjencem.

Male postajice so brzele mimo nas. Jaz sem pridno izgubljal pri igri, ker me je bolj zanimala lepa okolica in žuboreča bistra voda globokega hudournika ob levi strani proge.

Mahoma pa je vlak zastal; silni sunek je napravil celo zmešnjavo v našem vozu. Karte so zletele na vse strani, naš prijatelj zdravnik je skoraj zletel v naročje sivolasega redovnika in L., moj bivši šef, se je tipal po plešasti glavi, če jo ima še na svojem mestu. Srdito je posegel za telovnik in nišem mogel zadržati smeha, ko sem videl, da prihaja dim izpod suknjiča. Ves jaden je zagral kos goreče cigare skozi okno. Sopotnica našega severnoameriškega prijatelja pa je skoraj jokala, ko si je snažila elegantno obleke iz svetlosive težke svile, whisky svojega prijatelja in sladko ledeno limonado. Njen sopotnik pa je stresal vso svojo jezo na državno železniško upravo in na celo južno Ameriko in izražal najiskrenejše želje, da bi budalastega sprevodnika še to noč vzeli vsi vragi in ga spravili v najnižji pekel. Stvar v nasprotnem kotu pa je bila videti bolj resna, kajti ena izmed sester je ležala vznak na tleh in njene tovarišice so se zamanj trudile, da bi jo spravile k zavesti. Naš prijatelj zdravnik je nemudoma vporabil vso svojo izurjenost, kajti deklico je vrgel sunek tako nesrečno vznak, da je izgubila zavest; mala injekcija je kmalu napravila zopet red. Vstopil je sprevodnik in nam oznanil, naj se ne bojimo, ker vlak je povozil nerodno kravo, ki je bila tako nespametna, da je zašla na železniško ozemlje, akoravno je na obeh straneh obdano z žico.

Sonce se je že davno skrilo za visoke andske gore; natakarkar

nas je pozval na večerjo, na kar smo šli vsi v jedilni voz. Ogromni kolosi andskega pogorja so bili jasno odtisnjeni na gorečem ozadju večerne zarje. Še en ovinek in daleč v dolini se nam je nasmejalo jezero luči; "Salta, pases y boletos, Señores", nas je opomnil sprevodnik. Vsi trije smo gledali zamišljeni skozi okno in kritizirali nespametne ustanovitelje južnoameriških mest, ki so jih postavili skoraj vsa v dolino, v pravcate jame, akoravno je svet okoli dosti prikladnejši za naselitev v vsakem ozirju.

Kmalu je bila za nami tudi Salta; skozi okno je vel vedno ostrejši zrak. Šli smo v spalni voz in smo tam nadaljevali naš 'bridge' do pozne ure. Pustili smo za seboj tudi malo mestece Jujuy in ko sem bil gotov, da sem se odškodoval za vse, kar sem bil izgubil čez dan, sem se napravil silno zaspanega in stavil sem nujen predlog mojima sopotnikoma, da gremo spat.

Ob zgodnji jutranji uri smo dospeli do zadnje argentinske postaje La Quiaca; mala revizija s strani bolivijanske finančne kontrole, in zopet smo nadaljevali sladko spanje, zaviti v debele volnene plahte v udobnih, zelo snažnih posteljah.

Mrzel meglen zrak me je prebudil drugo jutro; skozi odprto okno so se videli na desni ogromni vrhovi, ki so se lesketali v svetlih vijoličastih barvah, popolnoma goli. Le sempatja v malih dolinicah se je videlo prgišče zelenja, kjer so se morda čez noč pasle alpake (alpacas), vikunje (vicuñas), divji guanaki (guanacos), ki so se ob prvih žarkih jutranjega solnca zatekli v varnejše kraje, skakajoč od skale do skale, preko globokih prepadov, boječ se urnega Indijanca, ki je morda prežal nanje radi njihovega okusnega mesa in mehke dlake.

Preselili smo se v jedilni voz in visoki planinski zrak nam je dal izboren tek in z veliko slastjo smo zavžili obilen zajutrak. Ob jutranjem raspoloženju sem občudoval krasoto te jutranje slike v daljnji tuji zemlji. Prav nizko v zraku je krožil velik kondor, ki je gotovo iskal hrane za svoje mladiče, ki čakajo nanj v grobem gnezdu tik kakega prepada. Spremljal nas je, ker je bil gotovo navajen, da mu je kuhar vrgel kak star kos mesa, a mahoma je napravil mal "loopiug" in v veliki hiperboli je splaval navzdol v nedogleden prepad, kjer je pričenjala ogromna ravan, popolnoma pokrita z jutranjo meglo. Pogledal sem še na zemljepisno karto in tudi sprevodnik nam je povedal, da je to veliko jezero Poopó, ki leži preko 3.600 m nad morjem.

Kmalu je dvigajoče se solnce prepodilo gosto meglo, ki se

je umikala proti silnim goram in sem pa tja smo ugledali malo barčico, ki je drsela po gladki površini kot bel labod. Vlak je šel počasi, ker moral je vedno više in više. Mal potoček na levi strani proge, ki je veseio žuborel med visokim gladkim in belim kamenjem, je prenašal svojo bistro vodo mogočnemu jezeru. Iz-za belih počm nas je pozdravila mala čreda belih ovac, ki jih je pasel star bradat Bolivijanec, pokrit z malim klobučkom in ogr-njen v rdečo plahto. V pozdrav je dvignil svojo gorjačo in se zopet izgubil za divjimi skalami.

Nadaljevali smo "bridge", kajti bili smo že skoro utrujeni od tako dolge, akoravno udobne vožnje. Skoro cel dan je brzela mimo nas ista pokrajina, skale in pečine, prepadi in doline, male bolvijanske naselbine, mesteca kot kondorjevo gnezdo med vi-sokimi skalami.

Šele zvečer, ko se je že jelo poslavljanje solnce, smo ugledali globoko daleč v dolini pogreznjeno glavno mesto bolvijanske re-publike, La Paz, cilj našega pota.

Strežnik spalnega voza nam je prinesel našo prtljago, vedno hitreje se nam je približevalo mesto in ko smo se nahajali v na-ših sobah v komodnem hotelu, smo se globoko oddahnili, kajti dolga pot nas je utrudila.

Najin prijatelj zdravnik je nama obljubil, da naju bo spreml-jal vsaj nekaj dni in da se bo šele potem priglasil vojni koman-di. Jaz sem pa spremljal L. na njegovih opravkih pri bolvijan-skem ministrstvu za javna dela. Spravili smo v red svojo toa-letu in v komodnem "Studebakerju" smo se preselili v par mi-nutah v poslopje ministrstva, ali tajnik nam je povedal, da nas bo mogel minister sprejeti šele naslednji dan.

(Dalje sledi)

Katoliški socialni obnovitveni načrt za Španijo Pretrseljive ugotovitve katoliškega sociologa

V junijski številki revije "Razon y Fe", ki je izšla nekaj dni pred izbruhom španske državljanske vojni, je španski sociolog Joa-quin Azpiazu očrtal krščanski socialni program za obnovo Španije. Stavki, ki so bili napisani že nekako pod vtisom bližajoče se nevihte, nam povedo zelo veliko. Tukaj podajamo bistveno misli iz tega pro-grama.

Ni lahko postaviti krščanski obnovitveni program. Eno je popolnoma jasno: program, ki naj bi družbo obnovil v temeljih,

mora radikalno in absolutno biti nasproten tistemu osnovnemu zlu, ki danes izpodkopuje družabno življenje. Te rešilne principe pa je mogoče strniti v dvojne bistvenih zahtev: 1. Treba je narod dvigniti v gospodarskem, kulturnem in npravstvenem pogledu. 2. Dobrine je treba na novo in bolje porazdeliti.

V Španiji je od 23 milijonov prebivalstva več kot 9 milijonov, to je nad 40 % od dneva plačanih delavcev. Ostali del prebivalstva pa živi po veliki večini v zelo revnih razmerah. Le zelo tanka gornja plast živi v bogastvu in razkošju. Naša prva naloga mora torej biti, da veliko innožico naroda, ki gotovo ne živi prostovoljno v revščini in bedi, odtegnemo uboštvu. Tega pa ni mogoče brez zvišanja plač, razdelitve dobičkov, razdelitve vlepesesti, brez socialnega zavarovanja itd.

Prvo vprašanje, ki ga bo vsakdo, zlasti vsak bogatin in kapitalist postavil, je gotovo sledeče: Odkod naj vzamemo sredstva za gospodarski dvig ljudstva, kajti naše gospodarstvo je revno in zemlja po večini nerodovitna.

Mogoča sta dva vira: podjetja, ki delajo z dobičkom in izboljšanje celotnega gospodarstva.

Ako je dosedaj kapital za sebe spravljal relativno večji del celotne delovne proizvodnje, je treba poslej to temeljito spremeniti.

Bogatini se seveda temu upirajo in pravijo: "Ako si narod gospodarske pomaga kvišku, potem se moramo mi vtesniti; ako on pridobiva, mi izgublamo. Izbera torej za nas ne more biti težka." Drugi pa pravijo: "Prej je delavec malo zaslužil in je bil zadovoljen, danes zasluži veliko in je nezadovoljen. Kam vodi pot?"

Eni in drugi sklepajo napačno: Ni treba, da bi premožnejši izgirili, ampak odpraviti je treba nezaslišano neenakost v posesti in dohodkih. V naši deželi ne sme biti nobenih zelo bogatih in nobenega zelo revnega državljana.

Odprava proletarijata po smernicah Pija XI. ni le neka zadevščina, ki je prepuščena dobri volji, ampak je resnična in neizbežna dolžnost. Odpraviti proletarstvo pa se pravi dvigniti maso do višjega socialnega in gospodarskega stanja.

Nova porazdelitev dobrin zadeva pri nas na velike težkoče. Gospodarske dobrine so od Boga za ljudi ustvarjene: to se

pravi, za vse ljudi, vsaj kolikor prihaja v poštev uporaba dobrin. To je bogoslovni nauk, ki ga je treba z največjim povdarkom razširjati in oznanjati. Ta nauk nam pravi: Bog, ki celo za ptice v zraku skrbi, bo tembolj skrbel za ljudi na zemlji. Zlasti v kolikor gre za dobrine, ki so potrebne za ohranitev življenja, je Bog ukazal takšen red, da bi ne smelo nikomur manjkati tega, kar potrebuje za dostojno življenje, pri čemur je človek dolžan, da v ta namen uporablja tudi vsa pametna sredstva, kakor na primer delo itd. Sleherni krščanski socialni program — ki mora biti zgrajen seveda na božji volji — mora zaradi tega temeljiti na sledeči osnovi. Družba mora v gospodarskem pogledu biti tako urejena, da nihče, ki od svoje strani hoče prispevati potrebna sredstva (n. pr. delo), ne bo trpel pomanjkanja dobrin, ki so potrebne za človeka dostojno življenje.

Družba, ki tega namena ne izpolnjuje, ni ne dobro, ne krščansko urejena. To bi imelo za posledico, pravijo, da industrijski magnat, ki ima danes 50 milijonov premoženja, ne bo jutri imel več kot 20 milijonov. Da, to bi bila posledica, toda tudi potem še ne bo za lakoto umrl. Po drugi strani bo pa takšna reforma imela tudi za posledico, da bo pošten delavec z 10 otroci mogel pošteno in varno preživiti svojo družino, da bo z lastnim delom in z delom svojih otrok imel preskrbljeno sedanost in bodočnost. In ko bi njegovo delo ne zmoglo vsega, da bo krščanska družba in boljše situirani sloji čutila nravno dolžnost pomagati socialno šibkejšim do dobrin, ki so potrebne za življenje. To je prva dolžnost in naloga krščanskega obnovitvenega programa. — Bog je zasebno lastnino zaupal posedujočim kot svojim upraviteljem, toda pod čisto gotovimi pogoji in zelo težkimi obveznostmi; da jo namreč upravljajo in uporabljajo v tisti namen, ki ga je prvotno položil v vse zemeljske dobrine: da so namreč vsem namenjene in da v resnici tudi vsi dobe, kar jim je potrebno za človeka vredno življenje.

Tega nauka mnogi bogataši in polbogataši, podjetniki in trgovci, veliki in mali niso razumeli in ga še tudi danes nočejo razumeti. Toda, ako hočemo socialno rešitev, ga moramo razumeti in ga moramo izvesti.

Dolžnost nove razdelitve dobrin ni izpolnjena že s samo milščino. To je preveč preprosto in tudi zmotno mišljenje. Kajti treba je to nalogo izpolniti v okviru socialne pravičnosti, ki zah-

teva novo porazdelitev v različnih oblikah: preskrba dela, darila, večje plače, socialno zavarovanje, udeležba na dobičku in na vodstvu podjetij itd.

Kopičiti bogastvo, ničesar dati in prepustiti revežem, biti z naravnost histerično zagriženostjo v skrbeh za bodočnost, kar danes mnogi delajo — ne le da ni krščansko, ampak je naravnost protikrščansko. To je umazana strast lakomnosti. Tisti, ki se tako vedejo, zaslužijo, da jim Bog upravo zemskih dobrin zopet vzame in jo drugim zaupa.

Kdo je torej dolžan prispevati od svojega k socialni blaginji?

Vsi, ki žive v razkošju: bogati in premožni razred, razred podjetnikov v splošno, vsi, ki žive bogato in brez skrbi od rente in kapitala, pa naj bodo v kateremkoli stanu ili poklicu. Dolžnost pravičnejše razdelitve dobrin zadene torej posedujoči razred in ako ta noče storiti svoje dolžnosti, je država kot upraviteljica javne blaginje dolžna, da z zakonskimi in prisilnimi sredstvi poskrbi, da bodo zemeljske dobrine zopet izpolnile svoj prvotni namen v smislu večnega zakona socialne pravičnosti. Nujno je treba posedujočim te resnice zažičati, ki jih morda ne poznajo, ali pa nočejo poznati. Mora jim končno postati jasno, da se morejo imenovati katoličani le, ako te dolžnosti resno izpolnjujejo.

Pretrsljivo je, kako pisec čenprav le mimooprede, slika kulturne in verske razmere med svojim narodom. Tako pravi, da je v provinciji Jaen 70 olo analfabetov, po drugih pokrajinah na splošno 50—60 olo. V Madridu je prav v zadnjem času bilo še 40 000 otrok brez šole. V provinci La Mancha je izpolnjevalo le še 2 % mož svojo velikonočno dolžnost, v Estremaduri v Andaluziji in Alicante pa niti ne 1 olo. "To so krvava dejstva," pravi pisatelj. In mi moramo pristaviti: ki nam pa pomagajo razumevati, zakaj je v Španiji prišlo tako daleč!

**Vsem naročnikom in bralcem Du-
hovnega Življenja vesele praznike in
srečno novo leto.**

Pravni nasveti

V zadnjih časih je argentinski parlament odobril mnogo zakonov v obrambo delavskih slojev, izmed teh sta zelo važna zakon o ponesrečenju in odslovitvi od dela.

Vsakdo, ki dela za račun kakega podjetja in se ponesreči, ima pravico do pol dnevnega zaslužka, dokler ga zdravnik ne smatra za zdravega in poleg tega še za odškodnino, ako bi postal vsaj deloma ali popolnoma nesposoben.

Vsaka firma, ki zaposluje 4 in več delavcev, mora voditi po-

sejne knjige, v katerih so zabeležene vse podrobnosti o delavcih, ki jih ima zaposlene, vse te knjige so potrjene in podpisane od državnega urada za delavske zadeve (Departamento Nacional de Trabajo).

Malo jih je, ki vedo, kam naj se obrnejo v slučaju, če rabijo kak pravni nasvet. Najboljše je, ako imate kake težave radi tega, ker ste se morda poškodovali na delu, ali ste postali bolni ali pa so Vas odslovili iz službe, da se obrnete na gori navedeni urad (Departamento Nacional de Trabajo, Victoria 861), kjer Vam bodo gotovo šli takoj na roko in bodo napravili takojšnje korake, da pridete do svojih pravic. Ako pa je zadeva bolj resna in gre za večjo vsoto, je najbolje, da greste do našega Poslaništva, ki Vam bo nasvetovalo, kateremu odvetuniku lahko zaupate svoje težave, ker v teh zadevah je treba imeti v tej deželi zelo veliko previdnost.

Ako se ponesrečite na delu, Vam mora firma plačati vso bolniško oskrbo in pol dnevnic, ki ste jo nazadnje služili, to je, ako ste imeli po 4 peze dnevne plače, boste prejeli dva peza in vso bolniško oskrbo. V delavskih knjigah, ki sem jih gori navedel in ki jih mora voditi vsaka firma, so zabeleženi delavci z vsemi podatki in poleg tega, koliko zaslužijo dan za dnevno. Ako te knjige niso v redu vodene, Delavski Urad, ki ima pravico, da jih vsak trenutek pregleda, naloži taki firmi občutno kazen.

Ako je bila vaša poškodba večja, ako ste postali šepavi itd. imate pravico do sorazmerne odškodnine radi pohabljenosti, ki jo odmeri zdravnik, ki ga za to imenuje Delavski Urad ali pa civilni sodnik.

Ce koga zadene skrajna nesreča, da radi poškodbe umrje, koliko bodo prejeli Vaši sorodniki? Tisoč dnevnic! Ako ste služili po pet pezov na dan, bodo prejeli 5.000 pezov, ako ste imeli 8 pezov, 8.000 itd. do 8.330. — več ne, ker to je najvišja meja. Za to odškodnino je odgovorna firma, pri kateri delate; seveda, ako je ta tako revna, da nima dovolj denarja, da plača, kar pristojna, bo seveda morala napovedati svoj konkurz in v tem slučaju se bo stvar vlekla brez konca in kraja. Zato je vedno boljše v takih slučajih poizkati pošteno osebo, ki razume ta vprašanja in jih naglo uredi zasebnim potom in reši, kolikor se da.

In ako so Vas odpustili od dela; ako ste zaposleni v tovarni kot navaden delavec in ne kot uradnik, nimate pravice do nika-

ke odškodnine, to po zadnjem odloku najvišjega sodišča. Ako pa ste zaposleni v trgovskem podjetju, bodisi kot skladiščni delavec, kot šofer, kot hlapec ali najvišji šef, ako ste plačani na dan ali na mesec ali kakorkoli, samo da ste delali vsaj 3 mesece nepretrgoma, vsaj po 10 dni vsak mesec, imate pravico v slučaju odslovitve do dveh mesecev plače: en mesec kot odškodnino za enomesečno odpoved (gospodar vam mora en mesec pred odslovitvijo odpovedati službo ali pa vem plačati cel mesec) in poleg tega še en mesec kot posebno odškodnino.

Ako dobi na primer kdo 12. dec. nalog, da mora iz službe, ne da bi kaj zagrešil pri delu, kar bi bilo proti javni morali, redu in normalnemu poslovanju firme, mora firma plačati cel mesec decembar, januar in februar. Kdor je bil pri podjetju eno leto in tri mesece, dobi plačanega še pol meseca, a največ cel marec po zakonu 11.729.

Za bolezen mora plačati tvrdka cele tri mesece polno plačo. Če iz bolezni sledi naravna smrt, plača firma odškodnino kot v slučaju odpusta od dela.

Bartol Franc.

KAKO SMO ROMALI

To je bil pa spet lep praznik. Doma seveda je bilo še lepše tedaj, kadar smo šli na božjo pot ali na izlet. Saj so že pred zoro žvrgoleli otroci ki so se prvi zbirali, ki so bili tudi glavna propagandna moč. Saj niso dali miru, dokler niso spravili na noge vse, kar je moglo kam iti. Tukaj nimamo otrok, ki bi tako delo vršili. Prukličem! Tudi jih je nekaj, toda žal malo. Otroci večino naših starišev že več ne čutijo slovensko in jim zato ni mar za naše prireditve.

Par dni preje je bil položaj še dosti nejasen. Koliko jih bo, so hoteli vedeti vsi. Malo jih je vedelo bolj določno: "koliko nas bo". Da ne ve, če bo mogel, da se boji vremena, da preveč stane... Uh, kako človeka pogreje... pa je najbolje ugrizniti se v ustnice in potrpeti... Pač ljudje ne vedo, koliko skrbi, kolike potov in sitnosti je s takimle romanjem v Lujan. Kdor se v te stvari spozna, on kmalu ve, da je treba tako podjetje podpreti z moško in določno besedo... Hvala Bogu, da je bilo tudi takih. g. Lakner: kjer je imel kaj upanja, že je tekel tja. Mesto domov na večerjo, hajdi v Belgrano... ali kam drugam. In g. Utroša: Sedaj na Pineyro,

sedaj na Doek Sud... in človek zmatran od dela! ki bi tako sladko spal! In še koliko jih je bilo, ki so brusili jezik in pete in tudi pogoltnili nekatero... Niso bili povsod lepo sprjeti. Kaj hočemo. "Ima nas vsakojakih"...

Pač najbolj neprijetna skrb je, kako nabrati dovolj ljudi. Predvsem seveda za božjo pot, to se zna! Pa je vmes tudi zgodba s tem vražjim denarjem... Če nas ne bo 300? Potem bo treba pretipati vse žepe, če ni kje kak soldek pozabljen... Ej, lahko si mislite, da sem se praskal za ušesom in si mislil: Sedaj bi bilo pa res treba, da imamo Slovenci svojega Slomška, že v nebesih, da bi malo nastopil...

Pa so se odločili tudi Hrvatje, da gredo z nami. Torej prav. Sta se torej zavzela za nas Ciril in Metod, tako smo uganili in zato smo namenili, da bo imela njuna zastava častno mesto na našem romanju. Tako že več ni bilo skrbi za število vdeležencev. Toda vseeno: kako se bomo obnesli Slovenci?

In da bi bili brez muzike? Gospod, tako je rekla gospa T., nekaj se pa že spada. Kakega pesička bi pa že priložila, da bo malo bum-bum-bum...

In smo tudi "bum—bum" dobili. Lepa četica skavtov se nam je pridružila.

Tako je bilo napeljeno vse lepo. In sem prav zadovoljen položil svoje kosti k počitku. Saj je bilo že tudi čas oni večer. Ob 11 h zvečer je že dne dovolj!

Trenk—trenk, je zapel telefon. Na pesjan grdi! In sem posluhnil, kaj je novega in sem zvedel še bolj grdega pesjana. Organist iz Lujana je bil in mi sporoča, da nam hočejo pojesti deseto mašo v Lujanu... O ti grdoba! Karamba! Takoj jutri se grem skrogati, pa če tudi s škofom! Ti nagravž til če sem že tri mesece preje zapisal in potrdil svojo pravico... Pa nimam navade, da bi kaj klel.

In sem jo res ubral kar naravnost. Ta bi bila lepa. Bukvice smo izdali, peti se učimo, še pred drugimi bi se radi malo ponesli in sedaj da bi nam vse skazili. Kar hud sem bil, ko sem stopil pred patra superiorja, da se zadeva pojasni: "Ej veste, padre, kaj sem jaz, če se oglasi škof, kar molčati moram... Z njim se zmenite. Jaz sem sporočil, da je deseta maša vaša, toča, škofu moram ponižno prstan kušniti in reči: na uslugo sem eks-celencia!"... In sedaj? Bo že kako, tako sem se skušal potroštati in kar telefon sem napregel in poklical direktorja onega španskega romanja in smo ugotovili, da so naše pravice zapisane in nam jih nočejo kratiti. "Kdor prej pride, prej melje"!

V soboto pred romanjem. Trenk, trenk... vedno naprej je pel telefon in vpraševal: imate še listke, rezervirajte zame, za pet, za dva... Ste ga

videli Janezka, ki je preje rekel, da štrukljev še mara ne, potem se je pa zanje stregel... Da, kar jutri se oglasite, pred vlakom. In je bila ura že 11 zvečer, pa je še spraševal telefon... Ej duše? Kje ste pa preje bili?... Hvala Bogu da pri železnici v dejanju niso tako strogi kot v besedi. Saj so preje rekli, da mora biti že v soboto zvečer račun končan. Potem so pa rekli, da bo tri dni pozneje še tudi dovolj zgodaj.

V nedeljo 29. novembra — prav izseljenska nedelja! Pa poromajmo danes k Materi Mariji, da bo naša molitev tem večja danes, ko tudi domovina moli za nas. Z vseh strani so hiteli. Toda, kako se bom našli, je mnoge skrbelo, ki niso še nikoli šli s postaje Onze. Brez skrbi! So že čakali naši reditelji s slovenskim trakom.

“Sapramiš, poglej no, kako je to nekaj lepega. Saj sem že pozabil skoro na našo zastavo. Dvakrat lepši si danes France s tem našim trakom. Poglcj, tam je pa prav naša zastava, prava, slovenska: belo—modro—rdeče! Tako je veselo ugotovil Jože in se stavil na razpolago, če ga bi bilo kaj treba. In nas je že čakal dolg vlak z napisom: “Peregrinación eslovena”. Lepo se je to bralo, pa mi je bilo vseeno nekoliko neprijetno... Vse samo — “eslovena”. In Hrvatje so tudi z nami. Pa jim gotovo ne bo prav! In so res nekaj pogodrnjali. Pa so se kmalu pomirili. Kdo pač ve za vse! Uprava je dala napraviti napise pač za nas, ki smo prosili za vlak. Pozneje pa nismo prišli do tega, da bi prosili, naj dajo dvojne napise.

Dolg vlak smo napolnili in še na potu nekaj povečali število na prvih dveh postajah. Kdo bi si mislil! Mislim, da jim bo lahko žal tistim, ki niso hoteli iti, tako je bilo slišati. Vlak pa je drvel tja v brezkončno planjavo. Koliko je le glav? To bodo že šteli železničarji in ko so res napravili to, smo zvedeli, da nas je 693.

Toda, kako se bomo razpoznali tam med tisočero množico? In so šle naše deklice in zaznamovalce s slovensko trobojnico naše ljudi od voza do voza.

Ob 9 uri jo obstal vlak in smo se izložili. Tedaj šele smo videli, koliko nas je! Zgrnili smo se v dolg sprevod, ki je zagrnil vso cesto 300 metrov na daleč. Najnaprej skavti z argentinsko zastavo, za njo Mati Božja Sinjska in sv. Ciril in Metod. Potem sta ob argentinski zastavi ponosno stopali slovenska in hrvatska in še cerkvena in jugoslovanska. Radovedno so nas ogledovali z vseh strani. Posebno pozornost je zbujala naša muzika, ker menda malokateri božjepotniki pridejo z glazbo.

Prišli smo ravno prav, da smo se zvrstili za našo. Pevci na kor in so mogočno zadonele orgle nam v pozdrav. Stopil je na prižnico gospod Kastelic in sprožil besedo — po hrvaško. Pač bi ne bilo prav, če bi ne

bilo nič po hrvaško. Saj je skoro polovica udeležencev Hrvatov. Vsem nam je bilo v veliko zadoščanje to in veselo smo spoznali, da moremo tukaj Slovenci in Hrvatje čisto lepo sodelovati in še več: saj je polg hrvaške in slovenske zastave tudi jugoslovanska imela proster in pod vsemi tremi tudi čoprvnik poslov dr. Stojanovič. Tako je v lepi harmoniji naše romanje teklo naprej. Kako toplo nam je postalo okrog srca, ko je milo zazvenela naša lepa pesem skozi mogočne svode luhanske bazilike. Bilo je priprav in je g Ciril brusil pete s Paternala na Avellanedo in spet nazaj, in je oba zbora zložil in še z nekaterini pevci pomnožil in so si s petjem pridobili priznanje navzočega škofa in vse množice, ki so se žačudeno ozirali, ko jih je objela naša pesem. Tako nas je pesem in za njo še Doktoričev govor tako prevzel, da smo se čutili kakor doma in vendar tako daleč, daleč...

Da spet obnovimo, da potrdimo prijateljstvo z Bogom in Marijo smo šli na božjo pot. Dva pa smo imeli s seboj, ki naj šele postaneta otroka božja, dva vkavčka za krst. Toda luhanska bazilika je malo večja kot pečarska cerkvice, kjer razgrne mežnar eno samo rjulo, kadar proso suši, pa bi že sveti Jošt ne imel kam stopiti, če bi si zaželel doli z oltarja... In so se zgubili botri in se je zgubil nazadnje še gospod. In jo bilo grdega iskanja, predno se je vse to našlo.

V romarskem domu smo imeli rezervirano veliko dvorano. Kdo bi si mislil? Ko bi s tem računali, še zaigrali bi lahko kaj za odmor. In so tudi res zaigrali in zapeli, tako da je bilo kaj kmalu dve ura in čas, da pogledamo še muzeje, da se razgledamo tudi na okrog.

Pisan vrvež je tam. Dolg sejem polen vseh drobnarij in igrač, ringelšpil in gugalnica, železnica in skakalnica, streljarne in igralnice... kar hočeš vse dobiš za dober in tudi za slab denar. Muzeji so seveda zelo pohvaljeni in obiskani in bila bi seveda skoro zamera, če ne bi zapisal tudi jaz, da se kaj takega nikjer drugje ne vidi?

Med tem se je pa naše število še večalo. Mnogi in mnoge niso mogli priti z nami in so pritekli za nami pozneje. Celi pulmani so prišli polni naših ljudi, tako da jih je prišlo morda še kakih sto.

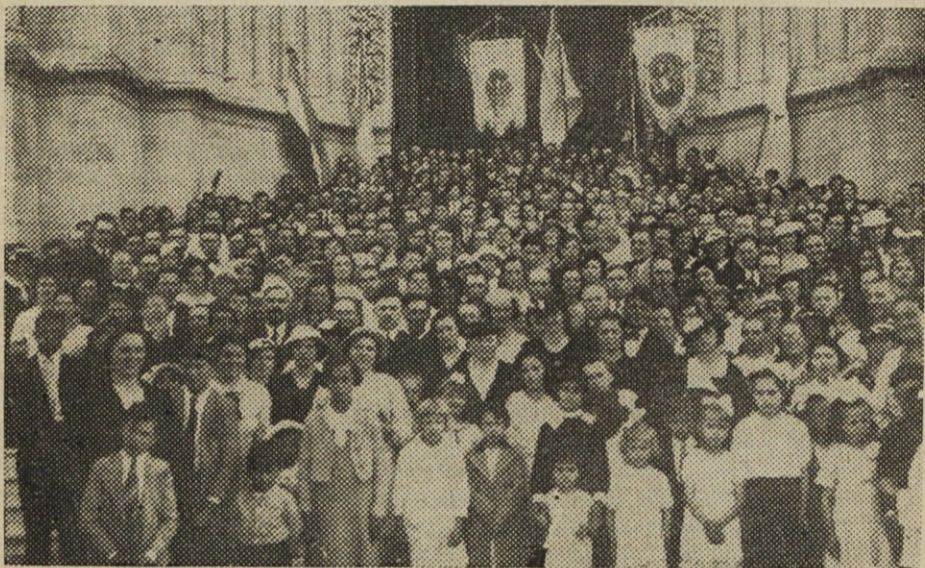
Ob petih bodo pa večernice. In kako sliko bi tudi radi za spomin. Dopolodne med toliko množico drugih romarjev je bilo pač nemogoče kje postaviti se v primerno skupino, zato smo temu namenili čas pred večernicami. Pa še tedaj se niso dovolj razšli drugi romarji. Pri večernicah po govoru smo spet zapeli, tako da so vsa grla dala polen glas in je prosila naša pesem tudi za one, kateri nočejo sami nič več misliti na božje stvari: "K Tebi hitimo, se Ti zročimo... Mi smo grašiii, Tebe žalili, vendar se usmili, prosí za nas."

Po litanijah smo se skušali postaviti v lepo skupino. Toda kam s tolikimi glavami. Mnogo se jih je res razgubilo, a se je pridružilo mnogo novih. Ni kazalo drugega kot natrpati se na stopnišče pred glavnim vhodom. Kolikor jih obseže fotografija, toliko bo. n so se lepo prijateljsko postavile naše zastave ena ob drugi. Žal je bil prostor pretesen, da bi objel vse.

Vse je lepo potekalo in ni je bilo nikake nepravilike. Brez nezgode smo spet sedli v vlak in srečno spet stopili vsak na svoje mesto. Bil je nekoliko vroč dan, toda bila je znoсна, pametna vročina, ki ni mogla zmanjšati vselega raspoloženja s katerim smo odšli z doma in je bil tako tudi naš povratek vesela, sončna pesem in radosten smeh s sklepom, da drugo leto spet kaj podobnega in še lepšega priredimo.

Kolikó Slovencev je bilo ta dan v Lujanu, to se seveda ni dalo dognati, ker so zelo mnogi prišli pozneje. Gotovo pa je, da nas je bilo štiri sto in še kateri čez in gotovo je tudi to, da je bil ta dan najpomembnejši dogodek naše slovenske in tudi jugoslovanske kolonije sploh v tej deželi v tem letu. "Esiovenos in Yugoeslavos", kdo so to. Mnogi so prvič čuli te besede, "Croatos" je že nekoliko bolj poznano. In našo slovensko zastavo so motrili in so uganili: "imperial rusa". Vsekako je bil to dan, časten za celo našo kolonijo in posebno časten za nas Slovence. Upamo, da so bile tudi naše molitve uslišane.

Hladnik Janez.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

izhaja mesečno

DAVID DOKTORIČ in JOŽE KASTELIČ Condarco 545 (Okraj Flores), telef. 63 - 2435.

Hladnik Janez, Caseros 2780. — telef. 61 - 4221.

kličič med pol 9 in 9 uro dop. od 12 do pol 2 h in po 8 uri zvečer.
V sredo in petek ni doma.

POŠILJANJE NAROČNINE NAŠEMU LIST:

Buenos Aires — Banco Germanico, Av. L. N. Alem 150.

Buenos Aires — Banco Holandés — Bm.é. Mitro 234. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj ona nam izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Duhovno Življenje, Buenos Aires.

Brasíl: Banco Germanico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Germanico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germanico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 23.

Paraguay: Banco Germanico, Asunción, Calle Pres. Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germanico de la A. S., Santiago, Calle Huérfanos 833 — Banco Germanico, Valparaiso, Calle Pratt 238.

Holandsko: Hollandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam, Holandia.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

SLOVENSKA KULTURNA KRONIKA

29. nov. se je vršilo slovensko hrvaško romanje v Lujan, ki je bila sijajna manifestacija slovensko - hrvatske vzajemnosti. S skupnim vlakom je potovalo 693 oseb. Kakih sto jih je prišlo preje ali pozneje.

5. dec. zvečer se je vršila proslava 1. decembra v dvorani "Trgovskega centra" ob udeležbi 2500 oseb. Več stotin ni moglo dobiti več vstopnice, ker ni bilo prostora. Incident, ki so ga izzvali neki razgrajai, je bil končan s tem, da so jih vrgli ven in se je prireditev nadaljevala med velikim navdušenjem z manifestacijo za skupno državo Slovencev, Srbov in Hrvatov, za Jugoslavijo. Sodelovalo je 13 društev.

6. dec. je Prosvetno društvo ponovilo "Revčka Andrejčka".

6. dec. je Gosp. Društvo Villa Devoto priredilo posrečen Miklavžev večer.

7. dec. je razglašen slovenski šolski tečaj v Villa Devoto.

13. dec. je priredilo društvo Triglav v Rosariju zabavo s šaloigro "Trije tički".

13. dec. je v La Plati priredilo društvo "Kosovo" piknik.

ZARES NEVERJETNO, KAKO SE MENJAJO ČASI!

Prvi izseljenci, pred 80 leti kmalu po bitki pri Caseros, so rabili tri mesece, da so prepluli Atlantik. Sedaj, ko so se jadra spremenila v zračna krila, Vaša denarna nakazila, ki jih pošljete po našem zavodu domov, za Novo leto, preleté Veliko Lužo z zračno pošto v **treh dneh!** Tridesetkrat bližje sto Vi svoji stari domovini, kod oni prvi izseljenci, ki so bili Goriški Slovenci!

AMPAK ne pozabite: ravno zaradi te brzine je od vaše gorske vasi do denarnega zavoda, ki izplača vaše darilo, najbrže bolj daleč, kot od tod v Evropo!

NE ODLAŠAJTE TOREJ! Takoj se obrnite na naš slovenski oddelek s svojim darilom za Novo leto!

DVAKRAT DA, KDOR PRAVOČASNO DA!

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUR

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

HRANILNICA - DENARNE POŠILJKE -
VOZNE KARTE - IZSELJENSKA POŠTA

Naše uradne ure: od 8½ do 7 zvečer; ob sobotah do 12½.